

ANÀLISI DE LES TERÀPIES ASSISTIDES AMB CANS EN INFANTS AMB EL TRASTORN DE L'ESPECTRE AUTISTA

ANNEXES

SÁNCHEZ i MASCORT, Aina

Tutora: Olga Pedragosa Xuclà
4t curs Grau en Educació Social
Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes
Universitat de Vic

Vic, maig del 2013

Contingut

ANNEX I: Què és l'Autisme segons el DSM-V?	pàg. 3
ANNEX II: Directrius ètiques per a la cura i supervisió dels animals en la seva utilització en les teràpies.....	pàg. 4
ANNEX III: LLEI 19/2009, del 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.	pàg. 5
ANNEX IV: Fulletó informatiu de CTAC Girona	pàg. 25
ANNEX V: Plantilla entrevistes i graelles observació utilitzades	pàg. 26
ANNEX VI: Transcripció entrevistes tancades (E1, E2, E3)	pàg. 28
ANNEX VII: Pla de treball d'en Gerard realitzat per CTAC Girona	pàg. 36
ANNEX VIII: Informe pedagògic CEE Font de l'Abella.....	pàg. 37
ANNEX IX: Transcripció entrevista oberta Albert Marquès (E5)	pàg. 42
ANNEX X: Fotografies i gravacions d'algunes sessions (CD).....	pàg. 44
ANNEX XI: Registre de les observacions amb anàlisi categories	pàg. 45
ANNEX XII: Quadre de categories de les sessions registrades	pàg. 56

ANNEX I: Què és l'Autisme segons el DSM-V?

Trastorns de l'Espectre Autista:

1. Dèficits persistents en la comunicació i en la interacció social en diversos contextos:
 - a. Dèficits en la reciprocitat social i emocional: apropament social anormal, dificultat per respectar els torns en una conversa, reducció d'interessos, emocions i efectes compartits, fins a l'absència total de iniciativa en la interacció social.
 - b. Dèficits en les conductes de comunicació no verbal que s'utilitzen en la comunicació social: comunicació poc integrada –tant verbal com no verbal- anomalies en el contacte visual i en el llenguatge corporal, dèficits en la comprensió i ús de la comunicació no verbal, fins a la falta total d'expressions o gestos facials.
 - c. Dèficits en el desenvolupament i manteniment de relacions adequades al nivell de desenvolupament: dificultats per mantenir un comportament apropiat als diferents contextos socials, les dificultats per compartir jocs imaginatius, fins a l'aparent absència d'interès en les altres persones.
2. Patrons de comportament, interessos o activitats restringides o repetitives:
 - a. Parla, moviments o manipulació de objectes estereotipada o repetitiva: estereotípies motores simples, ecolàlia, manipulació repetitiva de objectes o frases idiosincràtiques.
 - b. Excessiva fixació en rutines, patrons ritualitzats de conducta verbal i no verbal, o excessiva resistència al canvi: rituals motors, insistència en seguir la mateixa ruta o menjar el mateix, preguntes repetitives o extrema incomoditat motivada per petits canvis.
 - c. Interessos altament restrictius i fixes de intensitat desmesurada: forta vinculació o preocupació per objectes inusuals o interessos excessivament circumscrits o perseverants.
 - d. Hiper o hiporactivitat als estímuls sensorials o inusual interès en aspectes sensorials de l'entorn: Aparent indiferència al dolor-calor-fred, resposta adversa a sorolls o textures específiques, sentit de l'olfacte o tacte exacerbats, fascinació per llums o objectes que giren.
3. Els símptomes han d'estar presents en la primera infància: poden no arribar a manifestar-se plenament fins que les demandes socials arribin a les limitades capacitats.
4. La conjunció de símptomes limita i altera el funcionament quotidià.

ANNEX II: Directrius ètiques per a la cura i supervisió dels animals durant la seva utilització en teràpies.

Objectiu: incorporar animals, des d'un punt de vista terapèutic, per assistir a pacients humans.

Qüestió: com satisfer les necessitats dels pacients humans a la vegada que es respecten les necessitats de l'animal.

Principis ètics bàsics per a la utilització de l'animal de teràpia:

1. Evitar que qualsevol animal utilitzat terapèuticament pateixi abusos, malestar o dolor, tant físic com mental.
2. En tot moment han de disposar d'un lloc tranquil on puguin passar una estona allunyats de les seves tasques "professionals". Els especialistes han de posar en pràctica procediments de prevenció sanitària per a tots els animals.
3. En tot moment s'han de proporcionar les cures sanitàries adequades per a l'animal.
4. Les interaccions amb els pacients han d'estar estructurades de tal manera que permetin mantenir la capacitat de l'animal per servir com agent terapèutic útil.
5. Mai s'ha de permetre que un animal estigui sotmès a una situació d'abús o estrès, excepte aquells casos en què permetre aquest abús sigui necessari per evitar lesions greus o abusos del pacient humà.

Procediment per prendre decisions ètiques relatives als animals de teràpia:

1. Identificar les necessitats humanes:
 - Què necessita el pacient de l'animal de teràpia?
 - Quant de temps necessita el pacient passar amb l'animal?
 - Quina és la naturalesa del contacte/temps transcorregut amb l'animal?
2. Identificar les principals necessitats bàsiques de l'animal:
 - Cures adequades
 - Afecte
 - Temps de repòs
3. Comparar les necessitats de les persones i dels animals:
 - Només s'ha de permetre que les necessitats humanes més importants (exemple: evitar danys mentals o físics greus) tinguin prioritat sobre les necessitats bàsiques de l'animal.

Repercussions del procediment per a prendre decisions ètiques relatives als animals de teràpia:

1. Si una intervenció resulta estressant per l'animal, el terapeuta ha de suspendre la sessió o interacció.
2. Els terapeutes que utilitzin animals de teràpia han de permetre que els animals gaudeixin d'estones de "pati" variis cops durant el dia.
3. Als animals vells i als que han d'afrontar grans quantitats d'estrès se'ls ha de reduir progressivament el temps dedicat a l'activitat o eliminar-la completament.
4. En una situació en la que un pacient, ja sigui intencionadament o no, abusi d'un animal, han de respectar-se les necessitats bàsiques de l'animal, fins i tot en el cas que això representi acabar la relació de l'animal amb el pacient.
5. Els pacients que abusin greument d'un animal de teràpia poden, amb això, destruir la capacitat de l'animal per ajudar a altres persones.

**ANNEX III: LLEI 19/2009, del 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones
acompanyades de gossos d'assistència.**

EL PRESIDENT
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 65 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI
Preàmbul

La Constitució espanyola reconeix, en l'article 14, la igualtat dels espanyols davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. L'article 9.2 també estableix que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. Finalment, l'article 49 conté el manament perquè els esmentats poders públics duguin a terme una política d'integració de les persones amb discapacitat, per a prestar-los l'atenció especialitzada que requereixin i per a emparar-les, especialment, en la consecució dels drets que els són reconeguts en la mateixa Constitució.

L'Estatut d'autonomia determina, en l'article 4.2, que els poders públics de Catalunya han de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels individus i dels grups siguin reals i efectives, i facilitar la participació de totes les persones en la vida política, econòmica, cultural i social. Així mateix, l'article 24.2 estableix que les persones amb necessitats especials, per a mantenir l'autonomia personal en les activitats de la vida diària, tenen dret a rebre l'atenció adequada a llur situació, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen. Finalment, en l'article 40.5, s'encarrega als poders públics que garanteixin la protecció jurídica de les persones amb discapacitat, en promoguin la integració social, econòmica i laboral, i adoptin les mesures necessàries per a suplir o complementar el suport de llur entorn familiar directe.

En l'àmbit internacional, la Convenció internacional de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat, signada a Nova York el 13 de desembre de 2006 i ratificada per l'Estat mitjançant instrument publicat en el Boletín Oficial del Estado del 21 d'abril de 2008, regula, en l'article 9, l'accessibilitat de les instal·lacions i els serveis oberts al públic o d'ús públic perquè les persones amb discapacitat puguin viure d'una manera independent. A aquests efectes, la Convenció prescriu que els estats han d'adoptar les mesures pertinents per a assegurar l'accés d'aquestes persones, en igualtat de condicions amb la resta, a l'entorn físic, el transport, la informació i les comunicacions, i a altres serveis i instal·lacions oberts al públic o d'ús públic. La Convenció també insta els estats a adoptar les mesures pertinents per a, entre altres finalitats, «oferir formes d'assistència humana o animal i intermediaris, inclosos guies, lectors i intèrprets professionals de la llengua de signes, per a facilitar l'accés a edificis i altres instal·lacions oberts al públic».

L'article 166.1 de l'Estatut d'autonomia atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de serveis socials. Aquesta competència va permetre l'aprovació

de la Llei 12/2007, de l'11 d'octubre, de serveis socials, que configura els serveis socials com un conjunt d'intervencions que tenen com a objectiu garantir les necessitats bàsiques dels ciutadans, prestant atenció a mantenir llur autonomia personal. Val a dir que la dita llei incorpora en el catàleg de serveis i prestacions socials la possibilitat de crear altres prestacions de suport a l'accessibilitat, de supressió de barreres arquitectòniques i en la comunicació, com ho és la utilització de gossos d'assistència per a prestar ajut a persones amb discapacitat o amb determinades malalties.

En l'àmbit estatal, la Llei de l'Estat 13/1982, del 7 d'abril, d'integració social dels minusvàlids és el reflex del procés per a assolir aquests objectius constitucionals i estatutaris. De la mateixa manera, la Llei de l'Estat 51/2003, del 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació

i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, estableix un marc legal ampli i general de protecció. Aquesta llei posa en relleu els conceptes de no discriminació, acció positiva i accessibilitat universal.

A Catalunya, la Llei 20/1991, del 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, incorpora el concepte d'ajuda tècnica, com un altre mitjà, complementari o suplementari a la supressió de barreres arquitectòniques, per a poder accedir i gaudir de l'entorn, si bé no fa esment d'un altre tipus d'ajut, absolutament necessari per a moltes persones amb diferents tipus de discapacitat per a assolir llur integració, accedir a l'entorn i dur a terme les activitats de la vida diària, que hom pot definir amb el concepte reconegut internacionalment com servei d'ajut animal per a persones amb discapacitats físiques, sensorials o amb determinades malalties.

Als efectes d'aquesta llei, el servei d'ajut animal que es pretén regular és el que es duu a terme mitjançant els anomenats gossos d'assistència, denominació genèrica que inclou diferents tipus de gossos ensinistrats per a donar suport a persones amb discapacitats o amb determinades malalties. La denominació i la classificació d'aquests gossos segueixen els criteris convinguts internacionalment.

La promulgació de la Llei 10/1993, del 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual acompanyades de gossos pigall, que fou pionera en aquest camp, és un exponent clar d'aquest servei d'ajut animal, si bé el marc jurídic només fa referència als usuaris amb aquesta discapacitat específica.

De la mateixa manera que es constata la necessitat que tenen les persones amb discapacitat visual d'utilitzar un gos pigall, es fa palesa, igualment, la que tenen altres persones amb discapacitat auditiva o física o amb determinades malalties com l'autisme, l'epilèpsia o la diabetis d'ésser assistides per gossos ensinistrats d'una manera especial per a guiar-les, per a ajudar-les en l'acompliment de les tasques de la vida diària o per a avisar-les de perills o d'atacs imminents. Per tant, cal definir un àmbit jurídic comú per a totes aquestes persones amb diferents discapacitats que necessiten fer ús de gossos d'assistència.

D'altra banda, cal dur a terme la regulació de les activitats d'ensinistrament i cura dels gossos d'assistència, que no existeix actualment, i també la dels centres d'ensinistrament.

Pel que fa al procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència, la desestimació per silenci administratiu es fonamenta en la responsabilitat que comporta l'ensinistrament d'aquests gossos i en les greus conseqüències que un ensinistrament deficient podria tenir per als usuaris i terceres persones.

La Llei també recull la necessitat que figuri l'ensinistrament de gossos d'assistència com a professió en el Catàleg de qualificacions professionals de Catalunya i en regula la creació d'una qualificació professional.

No són objecte d'aquesta llei els animals de teràpia, que s'han de regular per una normativa específica.

Finalment, la Llei vol garantir l'accés als llocs, als locals, als establiments, als allotjaments, als transports i als espais públics o d'ús públic dels usuaris de gossos d'assistència en els termes que estableix la mateixa llei. El mitjà per a aconseguir-ne l'efectivitat és l'establiment d'un règim sancionador únic, en compliment de la reserva material de llei que estableix la Constitució espanyola.

TÍTOL I

Del dret d'accés a l'entorn

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquesta llei és definir la condició de gos d'assistència, establir els drets i les obligacions dels usuaris i regular les activitats d'ensinistrament, cura i control dels gossos d'assistència amb la finalitat de garantir a les persones amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o que pateixen trastorns de l'espectre autista, diabetis, epilèpsia o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que disposa la disposició final segona, l'ur dret d'accés a l'entorn quan vagin acompanyades d'un gos d'assistència.

Article 2

Definicions

Al efectes del que disposa aquesta llei, s'entén per:

- a) Agent de socialització: la persona que col·labora amb el centre d'ensinistrament en el procés d'educació i socialització del cadell i futur gos d'assistència.
- b) Centres d'ensinistrament: els establiments, reconeguts oficialment, que disposen dels professionals, les condicions tècniques, les instal·lacions i els serveis adequats per a l'ensinistrament, el seguiment i el control dels gossos d'assistència.
- c) Contracte de cessió del gos d'assistència: el contracte subscrit entre el propietari o propietària i l'usuari o usuària del gos per a formalitzar la unitat de vinculació.
- d) Distintiu d'identificació del gos d'assistència: el senyal que acredita oficialment un gos com a gos d'assistència de conformitat amb el que determina aquesta llei, que és únic per a tots els tipus de gos d'assistència i que ha d'anar col·locat en un lloc visible de l'animal.
- e) Document sanitari oficial: el document en què consten les vacunes administrades al gos al llarg de la vida, les desparasitacions i totes les dades que fan referència tant a l'animal com al propietari o propietària i, si en té, a l'usuari o usuària, inclòs el número del microxip.
- f) Ensinistrador o ensinistradora de gossos d'assistència: la persona amb la qualificació professional adequada que educa i ensinistra un gos d'assistència per a l'acompliment de les diferents tasques que ha de dur a terme per a donar el servei adequat a l'usuari o usuària.
- g) Espai d'ús públic: l'espai susceptible d'ésser utilitzat per una pluralitat de persones, sigui o no mitjançant el pagament d'un preu, d'una quota o de qualsevol altra contraprestació. L'espai pot ésser tancat o a l'aire lliure i de titularitat pública o privada.
- h) Gos d'assistència: el gos que ha estat ensinistrat, en un centre especialitzat i oficialment reconegut, per a donar servei i assistència a persones amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o que pateixen trastorns de l'espectre autista, diabetis, epilèpsia o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que

disposa l'apartat 1 de la disposició final segona.

- i) Nucli zoològic: l'agrupació, la instal·lació, l'establiment o el centre on es poden dur a terme la cria, el manteniment, la venda i la recollida d'animals, entre altres activitats relacionades amb aquestes, d'acord amb el que estableix la legislació sectorial vigent en matèria de protecció dels animals.
- j) Passaport europeu per a animals de companyia: el document normalitzat per a l'harmonització dels diversos controls i legislacions dels estats membres de la Unió Europea, que inclou l'historial sanitari del gos, que li permet de desplaçar-se per Europa. L'usuari o usuària ha d'estar en possessió d'aquest passaport.
- k) Propietari o propietària del gos d'assistència: la persona física o jurídica amb capacitat legal per a actuar a qui pertany legalment el gos d'assistència.
- l) Unitat de vinculació: la unitat formada per l'usuari o usuària i el gos d'assistència que el centre d'ensinistrament, oficialment reconegut, instrueix especialment per a ell i li assigna per mitjà d'un contracte de cessió.
- m) Usuari o usuària del gos d'assistència: la persona amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o que pateix trastorns de l'espectre autista, diabetis, epilèpsia o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de la disposició final segona, que gaudeix legalment dels serveis que presta un gos d'assistència, reconegut i acreditat oficialment i ensinistrat específicament per a complir determinades funcions, que li permeten de relacionar-se amb l'entorn i dur a terme les tasques de la vida diària. L'usuari o usuària ha de tenir reconeguda oficialment la seva discapacitat mitjançant el certificat a què fa referència l'article 21.d.

Article 3

Classificació dels gossos d'assistència

Els gossos d'assistència es classifiquen en els tipus següents:

- a) Gos guia o gos pigall: el gos ensinistrat per a guiar una persona amb discapacitat visual o sordcega.
- b) Gos de servei: el gos ensinistrat per a prestar ajut a persones amb alguna discapacitat física en les activitats de la vida diària, tant a l'entorn privat com a l'entorn extern.
- c) Gos de senyalització de sons: el gos ensinistrat per a avisar les persones amb discapacitat auditiva de diferents sons i indicar-los la font de procedència.
- d) Gos d'avís: el gos ensinistrat per a donar una alerta mèdica a les persones que pateixen epilèpsia, diabetis o alguna de les malalties que es reconeixin d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de la disposició final segona.
- e) Gos per a persones amb trastorns de l'espectre autista: el gos ensinistrat per a tenir cura de la integritat física d'una persona amb trastorns de l'espectre autista, guiar-la i controlar les situacions d'emergència que pugui patir.

CAPÍTOL II

Adquisició, reconeixement, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Article 4

Adquisició i reconeixement de la condició de gos d'assistència

1. La condició de gos d'assistència s'adquireix amb l'acreditació que atorga l'òrgan o l'organisme que designi el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials.

2. El procediment d'acreditació de la condició de gos d'assistència s'inicia a sol·licitud del centre d'ensinistrament o dels usuaris, que han de justificar que el gos compleix els requisits següents:

a) Haver estat ensinistrat per a les finalitats específiques i adequades a la discapacitat o malaltia, oficialment reconegudes, de l'usuari o usuària amb qui ha de formar la unitat de vinculació.

b) Haver estat lliurat a l'usuari o usuària, sens perjudici del que disposa l'article 9.3, per un centre d'ensinistrament autoritzat per la Generalitat d'acord amb aquesta llei o, en el cas de trobar-se situat fora de Catalunya, per una entitat que sigui membre de ple dret d'una associació o d'una federació internacionals de gossos d'assistència.

c) Haver estat ensinistrat per un professional o una professional de l'ensinistrament que exerceixi en els termes que estableix l'article 20.2.b.

d) Tenir assignat un usuari o usuària final amb qui ha de formar la unitat de vinculació.

e) Complir les condicions higièniques i sanitàries que determina l'article 6 per a poder ésser cedit contractualment a la persona amb qui ha de formar la unitat de vinculació.

f) Disposar d'una identificació electrònica i dur-la en un microxip implantat i normalitzat segons les normes ISO 11.784 i ISO 11.785, vigents en el moment de l'entrada en vigor de la Llei, o segons les que ho siguin en cada moment.

g) Disposar del passaport europeu per a animals de companyia o del document sanitari oficial.

3. Els gossos pertanyents a races potencialment perilloses, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest àmbit, no poden obtenir la condició de gos d'assistència.

Article 5

Acreditació i identificació dels gossos d'assistència

1. L'atorgament de l'acreditació d'un gos d'assistència comporta:

a) La inscripció de la unitat de vinculació en el Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.

b) L'expedició i el lliurament del carnet i del distintiu d'identificació oficials, en els termes que estableix l'apartat 2.

2. La condició de gos d'assistència, sens perjudici de les identificacions que corresponguin al gos com a animal de companyia, s'acredita amb la documentació següent:

a) El carnet que identifica el gos d'assistència, expedit per l'òrgan competent que determina l'article 4.1. Aquest carnet ha d'ésser presentat per l'usuari o usuària a requeriment de les persones autoritzades per a demanar-lo, de conformitat amb el que estableix l'article 18.

b) Un distintiu d'identificació, de caràcter oficial, a determinar pel departament competent en matèria de serveis socials, que el gos ha de portar en un lloc visible.

Article 6

Condicions higièniques i sanitàries dels gossos d'assistència

1. Les condicions higièniques i sanitàries que ha de complir el gos d'assistència, sens perjudici de les que ha de complir com a animal de companyia, són:

- a) Estar esterilitzat per a evitar els efectes dels canvis de nivells hormonals.
- b) No patir malalties transmissibles a les persones (ha de complir el quadre d'antropozoonosi vigent en cada moment).
- c) Estar vacunat contra les malalties següents:
 - Ràbia (anualment).
 - Brom, parvovirosi canina i hepatitis canina.
 - Leptospirosi.
 - Qualsevol altra que estableixin les autoritats sanitàries.
- d) Passar un control anual de les malalties següents:
 - Leptospirosi.
 - Leishmaniosi.
 - Brucel·losi.
 - Qualsevol altra que estableixin les autoritats sanitàries.
- e) Passar els controls obligatoris que les autoritats sanitàries competents determinin segons la situació epidemiològica de cada moment.

f) Estar desparasitat internament i externament.

g) Presentar unes bones condicions higièniques, que comporten un aspecte saludable i net.

2. La revisió sanitària del gos per a acreditar el compliment del que estableix aquest article s'ha de dur a terme anualment.

3. Les actuacions veterinàries a què fa referència aquest article, i també els tractaments i l'historial sanitari del gos d'assistència, han de constar degudament en el passaport europeu per a animals de companyia o en el document sanitari oficial, expedit, signat i segellat pel veterinari o veterinària responsable de l'animal, per a poder mantenir l'acreditació de la condició de gos d'assistència.

4. El centre d'ensinistrament és l'encarregat de lliurar el passaport europeu per a animals de companyia o el document sanitari oficial i la resta de documentació que aquesta llei determina per als gossos d'assistència a l'usuari o usuària del gos, o al pare o a la mare o a qui n'exerceixi la tutoria legal en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades.

Article 7

Responsables del gos d'assistència

1. Els responsables del compliment de les condicions higièniques i sanitàries a què resten sotmesos els animals domèstics en general i els gossos d'assistència en particular, d'acord amb la normativa vigent, són:

- a) El propietari o propietària del gos, des del naixement fins a la mort de l'animal, mentre no sigui vigent cap contracte de cessió del gos d'assistència a un usuari o usuària, o bé al pare o a la mare o a qui n'exerceixi la tutoria legal en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades.
 - b) L'usuari o usuària del gos d'assistència o bé el pare o la mare o qui n'exerceixi la tutoria legal, en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades, a partir del moment en què reben legalment la cessió de l'animal i mentre aquesta perduri.
2. Correspon al propietari o propietària del gos d'assistència dur-ne a terme l'esterilització a què fa referència l'article 6.1.a abans del cedir-lo a l'usuari o usuària.

Article 8

Suspensió de la condició de gos d'assistència

1. L'òrgan o l'organisme que designi el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials ha de disposar la suspensió de la condició de gos d'assistència si es dona alguna de les circumstàncies següents:

- a) El gos d'assistència no compleix les condicions higièniques i sanitàries que estableix l'article 6.

b) L'usuari o usuària no té subscripta la pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil del gos d'assistència que determina l'article 17.1.b.

c) Hi ha un perill greu i imminent per a l'usuari o usuària, per a una tercera persona o per al propi gos.

d) S'evidencien maltractaments al gos sancionables d'acord amb la Llei 22/2003, del 4 de juliol, de protecció dels animals.

2. La suspensió de la condició de gos d'assistència s'acorda amb la tramitació prèvia d'un expedient contradictori en què cal donar audiència a l'usuari o usuària, al centre d'ensinistrament responsable de la unitat de vinculació i, si escau, al propietari o propietària del gos.

3. Si el procediment de suspensió de la condició de gos d'assistència s'inicia per la causa indicada en l'apartat 1.a, cal l'informe del veterinari o veterinària que porti el control sanitari de l'animal.

4. L'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència es notifica a l'usuari o usuària; al centre d'ensinistrament; al Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació per a fer-ne la inscripció i l'anotació, i, si escau, al propietari o propietària.

5. L'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència comporta la retirada temporal del carnet oficial i del distintiu del gos.

6. L'usuari o usuària del gos, un cop acordada la suspensió de la condició de gos d'assistència, no pot exercir el dret d'accés a l'entorn acompanyat de l'animal. La utilització del gos contravenint als termes establerts en l'acord de suspensió pot donar lloc a l'exigència de responsabilitat a l'usuari o usuària segons el que determina l'article 26.3.g.

7. L'òrgan o l'organisme que designi el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials ha de deixar sense efecte l'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència en els supòsits següents:

a) Si l'usuari o usuària aporta el certificat veterinari acreditatiu del compliment de les condicions sanitàries, en el cas de la lletra a de l'apartat 1.

b) Si l'usuari o usuària aporta la còpia de la pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil, en el cas de la lletra b de l'apartat 1.

8. La resolució que deixa sense efectes l'acord de suspensió de la condició de gos d'assistència es notifica a l'usuari o usuària; al centre d'ensinistrament; al Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació per a fer-ne la inscripció i l'anotació, i, si escau, al propietari o propietària.

Article 9

Pèrdua de la condició de gos d'assistència

1. El gos d'assistència perd la seva condició per algun dels motius següents:

a) La mort de l'animal, certificada per una persona en exercici de la veterinària.

b) La renúncia escrita de l'usuari o usuària, o del pare o de la mare o de qui n'exerceixi la tutoria legal en el cas de les persones menors d'edat o incapacitades, presentada al centre d'ensinistrament responsable de la unitat de vinculació.

c) El finiment de la unitat de vinculació amb l'usuari o usuària, fet que ha d'ésser acreditat pel centre d'ensinistrament.

d) La incapacitat definitiva de l'animal per al compliment de les funcions per a les quals fou ensinistrat, acreditada pel centre d'ensinistrament.

e) Haver causat una agressió que hagi derivat en danys a persones o animals, sempre que s'hagi declarat la responsabilitat del gos per sentència ferma. A partir del moment en què es produeix l'agressió, el gos ha de portar morrió.

2. La pèrdua de la condició de gos d'assistència ha d'ésser declarada pel mateix òrgan que va emetre l'acreditació, amb la instrucció prèvia, si escau, d'un expedient contradictori en què cal donar audiència a l'usuari o usuària, al centre d'ensinistrament i, si escau, al propietari o propietària del gos.

3. En el cas de les lletres b i c de l'apartat 1, no escau la declaració de la pèrdua de la condició de gos d'assistència mentre no consti acreditada a l'expedient la impossibilitat que el gos conformi una altra unitat de vinculació.

Article 10

Efectes dels acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

1. L'acord de pèrdua de la condició de gos d'assistència comporta la retirada del carnet oficial, del distintiu i de la inscripció registral.
2. Els acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència són immediatament executius, sens perjudici dels recursos que siguin procedents.

CAPÍTOL III

Drets i obligacions dels usuaris de gossos d'assistència

Article 11

Dret d'accés a l'entorn

1. L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té reconegut el dret d'accés a l'entorn acompanyat de l'animal en els termes establerts en aquesta llei.
2. L'exercici del dret d'admissió resta limitat per les prescripcions d'aquesta llei.
3. El dret d'accés a l'entorn comporta la facultat de l'usuari o usuària d'accedir a tots els llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais públics o d'ús públic que determina l'article 12 acompanyat del gos d'assistència i en condicions d'igualtat amb la resta de ciutadans.
4. El dret d'accés a l'entorn empara la deambulació i la permanència als llocs, els espais i els transports que determina l'article 12, i també la permanència constant del gos al costat de l'usuari o usuària, sense impediments o interrupcions que puguin impedir l'assistència correcta.
5. L'accés, la deambulació i la permanència del gos d'assistència als llocs, els espais i els transports en la manera que s'estableix en aquesta llei no pot implicar cap despesa addicional per a l'usuari o usuària, llevat que aquesta despesa sigui en concepte de contraprestació d'un servei específic avaluable econòmicament.
6. L'exercici del dret d'accés a l'entorn no es pot condicionar a l'atorgament de cap tipus de garantia per part de l'usuari o usuària del gos d'assistència.

Article 12

Determinació dels llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais públics o d'ús públic

Als efectes del que estableix l'article 11, els usuaris de gossos d'assistència poden accedir als espais següents, amb independència de llur titularitat pública o privada:

a) Llocs, locals i establiments d'ús públic:

- Els descrits en la normativa vigent en matèria d'espectacles, activitats recreatives i establiments públics.
 - Els inclosos en la normativa vigent en matèria de serveis socials.
 - Els centres d'esbarjo i temps lliure.
 - Les instal·lacions esportives, incloses les piscines fins al marge de la zona d'aigua.
 - Els centres oficials, inclosos els edificis judicials.
 - Els centres d'ensenyament de tots els nivells, tant públics com privats.
 - Els centres sanitaris i assistencials, tant públics com privats.
 - Els despatxos i les oficines de professionals liberal.
 - Els centres religiosos.
 - Els museus i els locals d'ús públic o d'atenció al públic.
 - Els espais d'ús general i públic de les estacions de qualsevol tipus de transport públic o d'ús públic, dels aeroports i dels ports.
 - Qualsevol altre lloc, local o establiment d'ús públic o d'atenció al públic.
- ###### b) Allotjaments i altres establiments turístics:
- els hotels, els albergs, els camps, els bungalows, els apartaments, els càmpings, els balnearis, els parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics, i els establiments turístics en general.
- ###### c) Transports públics:
- qualsevol tipus de transport col·lectiu d'ús públic en l'àmbit de les competències de les administracions catalanes i que dugui a terme el servei dins del territori de Catalunya.
- ###### d) Platges, rius, llacs i altres superfícies o masses d'aigua.
- ###### e) Espais naturals de protecció especial on es prohibeixi expressament l'accés amb gossos.
- Aquesta prohibició no és aplicable als usuaris de gossos d'assistència.

Article 13

Dret d'accés dels usuaris al món laboral

1. L'usuari o usuària d'un gos d'assistència no pot ésser discriminat en els processos de selecció laboral ni en l'acompliment de la seva tasca professional.
2. Al lloc de treball, l'usuari o usuària d'un gos d'assistència té dret a mantenir el gos al costat seu i en tot moment.
3. L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té dret a accedir acompanyat del gos a tots els espais de l'empresa, l'organització o l'administració en què duu a terme la seva tasca professional, en les mateixes condicions que la resta de treballadors i amb les úniques restriccions que estableix aquesta llei.

Article 14

Exercici dels drets dels usuaris de gossos d'assistència

En l'exercici del dret d'accés dels usuaris de gossos d'assistència al llocs, als espais i als transports enumerats en l'article 12 s'han d'observar les normes següents:

- a) L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té preferència en l'ús dels espais reservats per a persones amb discapacitat en els transports públics o d'ús públic, que són seients adjacents al passadís o amb més espai lliure al voltant. El gos ha d'anar ajagut als peus o al costat de l'usuari o usuària.
- b) En els taxis es permet, com a màxim, l'accés de dos usuaris de gossos d'assistència, i el gos ha d'anar ajagut als peus dels usuaris.
- c) En la resta de mitjans de transport, l'empresa titular, en funció de la capacitat del vehicle, pot limitar el nombre de gossos d'assistència que hi poden accedir alhora.
- d) El gos no compta com a ocupant d'una plaça en cap tipus de transport dels relacionats en aquesta llei.
- e) L'usuari o usuària d'un gos d'assistència té preferència en l'ús de la llitera inferior quan utilitzi el servei de lliteres en els transports que disposin d'aquest servei. Per a poder exercir aquest dret, cal comunicar-ho en el moment de la reserva del bitllet a la companyia de transport que correspongui.

Article 15

Limitacions del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència

1. L'usuari o usuària no pot exercir el dret d'accés a l'entorn reconegut en aquesta llei si es dona alguna de les circumstàncies següents:
 - a) El gos d'assistència presenta signes evidents de malaltia, com ara deposicions diarreiques, secrecions anormals o ferides obertes.
 - b) El gos d'assistència presenta signes evidents de manca d'higiene.
 - c) L'existència d'una situació de risc imminent i greu per a la integritat física de l'usuari o usuària del gos d'assistència o de terceres persones.
 - d) La incoació del procediment de suspensió que disposa l'article 8, durant la tramitació d'aquesta suspensió.
2. La denegació del dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència fonamentada en l'existència d'alguna de les circumstàncies determinades en l'apartat 1 ha d'ésser duta a terme, en qualsevol cas, per la persona responsable del local, de l'establiment o de l'espai, la qual ha d'indicar a l'usuari o usuària la causa que justifica la denegació i, si aquest ho requereix, fer-la constar per escrit.
3. El dret d'accés a l'entorn dels usuaris de gossos d'assistència és prohibit als espais següents:
 - a) Les zones de manipulació d'aliments i d'accés exclusiu del personal dels restaurants, els bars, les cafeteries i els altres llocs destinats a la restauració.
 - b) Les sales d'operacions, els espais on es duen a terme les cures i els tractaments dels serveis d'urgències, les zones de cures intensives o qualsevol altra zona que per la seva funció hagi de restar en condicions higièniques especials.
 - c) L'aigua de les piscines.
4. L'accés dels gossos d'assistència a l'aigua i a la sorra de les platges o a altres superfícies o masses d'aigua es regeix pel que estableixen les ordenances municipals corresponents sobre els animals de companyia.

Article 16

Dret d'accés a l'entorn dels ensinistradors i dels agents de socialització

1. Els ensinistradors i els agents de socialització dels centres oficialment autoritzats tenen els mateixos drets d'accés a l'entorn que la Llei atribueix als usuaris de gossos d'assistència, quan vagin acompanyats de gossos d'assistència durant les fases de socialització, ensinistrament, adaptació final i reeducació dels animals.

2. Els ensinistradors i els agents de socialització han d'acreditar llur condició mitjançant la documentació expedida pel centre d'ensinistrament.

3. Els ensinistradors i els agents de socialització de gossos d'assistència procedents d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país tenen el mateix dret d'accés a l'entorn que estableix l'apartat 1, sempre que l'acreditació expedida pel centre o la institució de procedència hagi estat visada per l'òrgan o l'organisme competent per al reconeixement de gossos d'assistència a què fa referència l'article 4.1.

Article 17

Obligacions dels usuaris, els propietaris, els ensinistradors i els agents de socialització dels gossos d'assistència

1. Els usuaris de gossos d'assistència tenen les obligacions següents:

a) Mantenir les condicions higièniques i sanitàries, de benestar i de seguretat que determina la legislació vigent en matèria de protecció dels animals i les que estableix l'article 6.

b) Tenir subscripta una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil, fins al límit del cobriment de la responsabilitat civil que determini el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials.

c) Mantenir col·locat en un lloc visible del gos el distintiu d'identificació.

d) Exhibir, a requeriment de les persones autoritzades, la documentació sanitària del gos d'assistència, que es concreta en el passaport europeu per a animals de companyia o en el document sanitari oficial, i la documentació acreditativa de la seva condició de gos d'assistència.

e) Mantenir el gos al costat seu, amb la subjecció que en cada cas convingui, en els llocs, els establiments, els allotjaments i els transports que especifica l'article 12. f) Complir les condicions de cura i tractament de l'animal i les altres que el propietari o propietària del gos especifiqui en el contracte de cessió.

g) Utilitzar el gos d'assistència exclusivament per al compliment de les funcions pròpies del seu ensinistrament.

h) Complir i respectar les normes d'higiene i de seguretat a les vies i als llocs d'ús públic en la mesura que els permeti llur discapacitat.

i) Comunicar la desaparició de l'animal a l'ajuntament del municipi on estigui censat i al centre d'ensinistrament propietari del gos d'assistència en el termini de quaranta-vuit hores del fet. Totes dues comunicacions s'han de dur a terme de manera que en quedi constància.

j) Comunicar la desaparició de l'animal d'una manera immediata a la policia local o a qualsevol altre cos policial que tingui competències en el municipi.

2. El propietari o propietària del gos d'assistència resta subjecte a les obligacions determinades en les lletres a i b de l'apartat 1 amb relació als gossos que s'ensinistren. Si la cobertura de la pòlissa d'assegurança que l'usuari o usuària del gos d'assistència té subscripta encara és operativa, no cal subscriure'n cap altra.

3. Els ensinistradors i els agents de socialització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència són els responsables de complir les obligacions determinades en les lletres e i h de l'apartat 1 respecte als gossos propietat del centre d'ensinistrament mentre es trobin en fase d'ensinistrament i de socialització.

Article 18

Requeriment de documentació

Les persones autoritzades per a requerir la documentació que acredita la condició de gos d'assistència són:

a) Els funcionaris que determini el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials, els quals han de portar l'acreditació corresponent.

b) Els agents de l'autoritat estatal, autonòmica i local responsables de la vigilància

dels llocs, els espais i els mitjans de transport habilitats per a l'accés d'usuaris de gossos d'assistència.

Article 19

Responsabilitat dels usuaris

L'usuari o usuària d'un gos d'assistència és responsable dels danys, els perjudicis i les molèsties que ocasioni a les persones, a altres animals, als béns, a les vies i els espais públics i al medi natural en general, d'acord amb el que estableix la legislació civil aplicable.

CAPÍTOL IV

Centres d'ensinistrament

Article 20

Requisits per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. Els centres d'ensinistrament, per a obtenir l'autorització que els acredita com a centres d'ensinistrament de gossos d'assistència, han de complir els requisits següents:

- a) Tenir personalitat jurídica pròpia o ésser un establiment d'una entitat amb personalitat jurídica.
- b) Comptar amb l'espai físic suficient per a l'exercici de l'activitat d'ensinistrament de gossos d'assistència.
- c) Complir la legislació vigent en matèria de salut i protecció dels animals i de medi ambient, i disposar de les llicències municipals preceptives.
- d) Estar vinculat a un nucli zoològic inscrit en el Registre de nuclis zoològics del departament competent en matèria de protecció d'animals.
- e) Disposar del personal mínim que s'especifica en l'apartat 2.
- f) Pertànyer, en condicions de ple dret, a alguna associació o federació europees o internacionals de gossos d'assistència. En el cas que el centre encara no hi pugui pertànyer en condicions de ple dret, disposa d'un termini de cinc anys a comptar des del dia de la sol·licitud com a centre reconegut per la Generalitat per a ésser-ne membre. Mentrestant, ha de pertànyer a alguna associació o federació europees o internacionals de gossos d'assistència com a membre temporal o observador.

2. El personal mínim de què ha de disposar un centre d'ensinistrament de gossos d'assistència és el següent:

- a) Un director o directora responsable del funcionament del centre d'ensinistrament.
- b) Un professional o una professional de l'ensinistrament de gossos d'assistència amb la qualificació que estableix la disposició addicional quarta, sens perjudici del que estableix la disposició transitòria segona, en el cas que presti els seus serveis en centres d'ensinistrament de Catalunya, i en el cas que presti els seus serveis en centres d'ensinistrament de fora de Catalunya, la qualificació que es derivi d'un títol o d'un certificat obtinguts en un procés de formació reconegut per una associació o per una federació internacionals de gossos d'assistència.
- c) Un veterinari o veterinària en exercici de la professió.
- d) Un psicòleg o psicòloga, per a dur a terme la tasca de valoració de la unitat de vinculació, sens perjudici del que estableixen els apartats 3 i 4.

3. Els professionals a què fan referència les lletres c i d de l'apartat 2 poden prestar llurs serveis en el centre d'ensinistrament com a professionals autònoms, sens perjudici del que estableix l'apartat 4. En qualsevol cas, els veterinaris i els psicòlegs han d'estar vinculats al centre mitjançant un document en què constin els drets i les obligacions d'ambdues parts.

4. Si l'òrgan competent per a l'autorització de centres d'ensinistrament de gossos d'assistència a què fa referència l'article 23 valora la formació acadèmica de

l'ensinistrador o ensinistradora o la formació i la preparació d'un altre o d'una altra terapeuta vinculat al centre i relacionat amb el món de la discapacitat i considera que té prou coneixements per a avaluar i controlar d'una manera adequada la unitat de vinculació, la figura del psicòleg o psicòloga a què fan referència els apartats 2.d i 3 no és exigible.

5. L'incompliment sobrevingut de les condicions establertes per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència comporta, amb la instrucció prèvia de l'expedient contradictori corresponent, la pèrdua d'aquesta autorització i la cancel·lació de les dades del centre del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.

Article 21

Obligacions dels centres d'ensinistrament

Els centres d'ensinistrament tenen les obligacions següents:

- a) Garantir que els gossos d'assistència compleixen els estàndards d'ensinistrament que l'associació o federació europees o internacionals a què estiguin afiliats determinin com a mínims.
- b) Dur a terme, un cop l'any com a mínim, el control i el seguiment del funcionament de la unitat de vinculació.
- c) Facilitar al departament de la Generalitat i a la resta d'administracions públiques competents en matèria de protecció dels animals la documentació necessària per a l'exercici de llurs funcions d'inspecció.
- d) Requerir a l'usuari o usuària el certificat de discapacitat amb el dictamen tècnic i facultatiu del centre d'atenció a persones amb discapacitat o de l'ens competent. e) Requerir a l'usuari o usuària els informes especialitzats que consideri necessaris per a acreditar-ne la idoneïtat.

Article 22

Procediment d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. El procediment per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència s'inicia amb la sol·licitud d'autorització que el titular o la titular del centre, o qui en tingui la representació legal, ha de presentar al departament competent en matèria de serveis socials.
2. A la sol·licitud d'autorització cal adjuntar la documentació acreditativa del compliment dels requisits necessaris per a l'autorització segons el que especifica l'article 20. No cal adjuntar-hi la documentació corresponent als tràmits que l'Administració ha de sol·licitar a altres departaments de la Generalitat o a l'administració local competent.
3. El termini per a dictar i notificar la resolució del procediment d'autorització d'un centre d'ensinistrament de gossos d'assistència és de sis mesos. Si un cop transcorregut aquest termini no se n'ha notificat la resolució expressa, s'entén que la sol·licitud ha estat desestimada per silenci administratiu.
4. El cessament d'activitats dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència ha d'ésser comunicat al departament competent en matèria de serveis socials.

Article 23

Òrgans competents per a l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. Correspon al departament competent en matèria de serveis socials l'autorització oficial dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència.
2. L'òrgan o l'organisme competent per a dictar les resolucions d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència és el que determina el conseller o consellera del departament competent en matèria de serveis socials.
3. El departament competent per a la tramitació i la resolució dels expedients d'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència ha de sol·licitar,

si escau, informes sobre els requisits exigibles per a l'autorització als departaments competents en les matèries objecte d'autorització o llicència, i també als ajuntaments dels municipis i als òrgans de govern dels ens locals competents on es troben els dits centres.

TÍTOL II

Del règim sancionador

CAPÍTOL I

Infraccions i sancions

Article 24

Infraccions

L'incompliment del que disposa aquesta llei és infracció administrativa i ha d'ésser sancionat d'acord amb el que estableix aquest capítol.

Article 25

Subjectes responsables

1. Les persones físiques o jurídiques que duguin a terme, directament o indirectament, les accions o les omissions tipificades en aquesta llei són responsables de les infraccions administratives en concepte d'autors.

2. Responen solidàriament de les infraccions comeses les persones següents:

a) Les persones físiques o jurídiques que cooperin en l'execució de la infracció mitjançant una acció o una omisió sense la qual la infracció no s'hauria produït.

b) Les persones físiques o jurídiques que organitzin les activitats o explotin els establiments; les persones titulars de les llicències corresponents o, si escau, els responsables de l'entitat pública o privada titular del servei, quan no compleixin el deure de prevenir que una tercera persona cometi les infraccions tipificades en aquesta llei.

Article 26

Classificació de les infraccions

1. Les infraccions tipificades en aquesta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

2. Són infraccions lleus:

a) Dificultar l'exercici dels drets reconeguts en aquesta llei, sense arribar a vulnerar-los.

b) Incomplir qualsevol de les obligacions que l'article 17 imposa als usuaris, als propietaris, als ensinistradors i als agents de socialització de gossos d'assistència. c) Incomplir els deures que l'article 21 estableix per als centres d'ensinistrament de gossos d'assistència.

3. Són infraccions greus:

a) Impedir l'accés, la deambulació o la permanència dels usuaris de gossos d'assistència a qualsevol dels llocs, locals, establiments, allotjaments, transports i espais determinats en l'article 12, si són de titularitat privada.

b) Percebre ingressos addicionals en concepte d'accés del gos d'assistència contravenint al que disposa l'article 11.5.

c) Fer servir, d'una manera fraudulenta, el distintiu d'identificació de gos d'assistència per a un gos que no en té l'acreditació.

d) Fer servir, d'una manera fraudulenta, el gos d'assistència sense ésser-ne ni l'usuari o usuària que forma la unitat de vinculació amb el gos, ni l'ensinistrador o ensinistradora ni l'agent de socialització.

e) Ensinistrar el gos sense tenir l'acreditació d'ensinistrador o ensinistradora. f) No donar a l'animal l'atenció veterinària que determina aquesta llei.

g) Fer servir el gos després que l'òrgan administratiu corresponent n'hagi suspès la condició de gos d'assistència.

h) Dur a terme, un mínim de tres cops en dos anys, qualsevol de les conductes o accions tipificades com a infraccions lleus en l'apartat 2.

4. Són infraccions molt greus:

a) Impedir l'accés, la deambulació o la permanència dels usuaris de gossos d'assistència a qualsevol dels llocs, els locals, els establiments, els allotjaments, els transports i els espais determinats en l'article 12, si són de titularitat pública.

b) Privar d'una manera intencionada un usuari o usuària del seu gos d'assistència, si aquest fet no constitueix una infracció penal.

c) Dur a terme, un mínim de tres cops en dos anys, qualsevol de les conductes o accions tipificades com a infraccions greus en l'apartat 3.

Article 27

Sancions

Les infraccions tipificades en aquesta llei se sancionen amb les multes següents:

a) Les infraccions lleus, amb una multa de 300 a 600 euros.

b) Les infraccions greus, amb una multa de 601 a 3.000 euros.

c) Les infraccions molt greus, amb una multa de 3.001 a 9.000 euros.

Article 28

Graduació de les sancions

1. Per a determinar les sancions s'han de tenir en compte les circumstàncies següents:

a) L'existència d'intencionalitat o de negligència en els infractors. b) La magnitud dels perjudicis causats.

- c) La reincidència, en els termes que estableix l'apartat 2.
 - d) La transcendència social dels fets sancionats.
 - e) El risc produït.
 - f) La diligència exigible a l'infractor o infractora, segons la seva experiència i el coneixement que tingui de les seves funcions laborals.
 - g) El fet que hi hagi requeriment previ.
2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén que hi ha reincidència quan es dicten dues resolucions fermes en el període de dos anys per la comissió d'infraccions de diferent o de la mateixa naturalesa.

Article 29

Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions administratives establertes en aquesta llei prescriuen en els terminis següents:

- a) Les lleus, al cap d'un any d'haver estat comeses.
- b) Les greus, al cap de dos anys d'haver estat comeses.
- c) Les molt greus, al cap de tres anys d'haver estat comeses.

2. Les sancions prescriuen en el termini d'un any a comptar des de la data en què les resolucions corresponents esdevenen fermes.

Article 30

Responsabilitat civil

La imposició d'una sanció no exclou la responsabilitat civil de l'infractor o infractora ni la indemnització, si escau, dels danys i els perjudicis que es puguin derivar de la conducta que ha estat objecte de sanció administrativa, d'acord amb la normativa vigent.

CAPÍTOL II

Competències i procediment en matèria de sancions

Article 31

Òrgans competents en matèria de sancions

1. Les competències d'instauració, tramitació i resolució dels expedients sancionadors emparats per aquesta llei corresponen a l'entitat o a l'òrgan que gestiona les prestacions en matèria d'assistència i serveis socials.
2. En la tramitació dels expedients sancionadors s'han de tenir en compte, si escau, els informes que puguin emetre els diferents departaments de la Generalitat afectats per raó de la matèria.
3. Els expedients sancionadors per faltes tipificades en la Llei 22/2003, del 4 de juliol, de protecció dels animals són tramitats i resolts pels òrgans determinats en la dita llei.

Article 32

Procediment aplicable en matèria de sancions

El procediment aplicable per a imposar les sancions establertes en aquesta llei és el previst, amb caràcter general, per a l'Administració de la Generalitat.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Identificació del gos d'assistència

El departament competent en matèria de serveis socials ha d'establir el contingut del carnet i del distintiu d'identificació del gos d'assistència que determina l'article 5.2.

Segona

Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació

1. Es crea el Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació, que s'adscriu al departament competent en matèria de serveis socials, sens perjudici del Registre general

d'animals de companyia, adscrit al departament competent en matèria de protecció dels animals.

2. El departament competent en matèria de serveis socials ha d'establir per reglament la regulació del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.

Tercera

Conveni per a disposar de les dades sobre usuaris de gossos d'assistència

1. El departament competent en matèria de serveis socials ha de formalitzar un conveni amb el Consell del Col·legi de Veterinaris de Catalunya, o amb les entitats o els organismes que estiguin en possessió de les dades adequades, per a obtenir, introduir i compartir les dades de llurs registres que facin referència a usuaris de gossos d'assistència.

2. Les dades a què fa referència l'apartat 1 han de tenir en compte la perspectiva de gènere per a facilitar els estudis científics i estadístics i els informes de gènere, d'acord amb la normativa vigent sobre aquesta matèria, i han de respectar, en qualsevol cas, la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Quarta

Creació de la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència

1. El departament competent en matèria de qualificacions professionals ha de crear la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència, i també la formació per mòduls associada, en el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

2. El departament competent en matèria de qualificacions professionals ha de dur a terme les mesures d'acció positiva, informació, orientació, motivació i assessorament, i altres procediments que facilitin i fomentin la presència de les dones en la formació i la professió d'ensinistrador o ensinistradora de gossos d'assistència.

Cinquena

Suport econòmic a les persones que necessiten el servei d'un gos d'assistència

El Govern, per mitjà del departament competent en matèria de serveis socials, pot donar suport econòmic als usuaris de gossos d'assistència, en les condicions que estableixin les convocatòries corresponents, per a la creació, el manteniment i el seguiment anual de la unitat de vinculació, d'acord amb les previsions pressupostàries. Cal prestar una atenció especial a cobrir les despeses de manteniment d'aquests gossos i els costos de les actuacions que, d'acord amb aquesta llei, són obligatòries per a obtenir i mantenir la condició de gos d'assistència.

Sisena

Campanyes de divulgació i sensibilització ciutadanes

El Govern ha de promoure campanyes informatives, divulgatives i educatives adreçades a la població en general i, amb un èmfasi especial, als centres d'ensenyament de tots els nivells, per a sensibilitzar els alumnes i educar-los en tot allò referent als usuaris de gossos d'assistència, amb l'objectiu d'assolir-ne la integració real i efectiva. Cal tenir en compte d'una manera especial els sectors de l'hostaleria, el comerç, els transports i els serveis públics i dur a terme altres accions educatives adreçades a la població en general per a donar a conèixer el contingut d'aquesta llei.

Setena

Reconeixement de gossos d'assistència de fora de l'àmbit de Catalunya

1. Els usuaris de gossos d'assistència que tenen acreditats els gossos en una altra administració autonòmica o en un altre país de conformitat amb les normes que regeixen en llur lloc de residència i que romanen temporalment a Catalunya gaudeixen dels drets que estableixen aquesta llei i la normativa que la desplegui.

2. Els usuaris de gossos d'assistència que tenen acreditats els gossos en una altra administració autonòmica o en un altre país de conformitat amb les normes que regeixen en llur lloc de procedència i que estableixen llur residència legal a Catalunya han d'acreditar els gossos segons el procediment que estableix aquesta llei.

3. Les persones residents a Catalunya que adquireixin el gos d'assistència en una altra comunitat autònoma o país resten subjectes a l'obligació que estableix l'apartat 2.

Vuitena

Accessibilitat universal

El compliment de la garantia de l'accessibilitat que aquesta llei disposa per als usuaris de gossos d'assistència s'entén sens perjudici del que, amb caràcter general, estableix la legislació aplicable en matèria d'accessibilitat.

Novena

Procediments d'adquisició, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Els procediments que estableixen els articles 4, 8 i 9 s'han de tramitar de conformitat amb la Llei de l'Estat 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la Llei 13/1989, del 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb les especificitats pròpies de la present llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Reconeixement de gossos d'assistència

1. Els gossos pigall ensinistrats o adquirits a institucions internacionals reconegudes i atorgats a llurs usuaris per l'Organització Nacional de Cecs d'Espanya (ONCE) tenen reconeguda automàticament la condició de gos d'assistència. No obstant això, i en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els usuaris han de sol·licitar l'adequació de l'acreditació de llurs gossos als requisits de reconeixement i d'identificació que s'hi estableixen.
2. Els propietaris i els usuaris d'altres tipus de gossos d'assistència existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei han d'adequar-los, en el termini d'un any, a les condicions establertes en aquesta llei perquè se'ls pugui ratificar la condició de gos d'assistència.

Segona

Professionals de l'ensinistrament sense qualificació professional reconeguda oficialment

1. Mentre no s'implanti la qualificació professional reconeguda oficialment d'ensinistrament de gossos d'assistència a què fa referència la disposició addicional quarta, poden exercir com a professionals en els centres reconeguts d'ensinistrament de gossos d'assistència les persones que estiguin inscrites en el registre provisional que la Generalitat ha de crear a aquest efecte i que compleixin algun dels requisits següents:
 - a) Acreditar experiència durant un mínim de dos anys duent a terme tasques d'ensinistrament d'algun dels tipus de gossos d'assistència.
 - b) Tenir un títol o un diploma d'ensinistrament d'algun dels tipus de gossos d'assistència expedit per una escola nacional o estrangera de prestigi reconegut.
2. Un cop implantada la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència, i utilitzant-la com a referent, s'ha d'iniciar un procés d'acreditació de competències per a la certificació de la competència professional.

Tercera

Adaptació de les ordenances municipals

Les administracions locals, en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, han de modificar les ordenances i adequar-les al que s'hi estableix.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Es deroga la Llei 10/1993, del 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual acompanyades de gossos pigall.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

Desplegament, aplicació i compliment de la Llei

Es faculta el Govern i el departament competent en matèria de serveis socials perquè, en l'àmbit de llurs competències respectives, dictin les disposicions necessàries per al desplegament, l'aplicació i el compliment d'aquesta llei.

Segona

Altres malalties i tipus de gossos d'assistència

1. Als efectes del que estableixen els articles 1, 2.h, 2.m i 3.d, es faculta el departament competent en matèria de serveis socials perquè reconegui altres malalties que justifiquin la possibilitat d'optar a l'ús d'un gos d'assistència.

2. Es faculta el departament competent en matèria de serveis socials perquè amplii els tipus de gossos d'assistència que estableix l'article 3 quan tingui constància que l'ensinistrament en noves variants d'assistència ha assolit resultats positius.

Tercera

Pròrroga de l'habilitació dels professionals de l'ensinistrament

El Govern, un cop implantada la qualificació professional d'ensinistrament de gossos d'assistència, pot, per raons d'interès general, prorrogar l'habilitació concedida a les persones a què fa referència la disposició transitòria segona.

Quarta

Actualització de les sancions pecuniàries

Es faculta el Govern per a actualitzar els imports de les sancions pecuniàries establertes per aquesta llei.

Cinquena

Entrada en vigor de la Llei

Aquesta llei entra en vigor al cap de dos mesos d'haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 26 de novembre de 2009

JOSÉ MONTILLA I AGUILERA

President de la Generalitat de Catalunya

CARME CAPDEVILA I PALAU

Consellera d'Acció Social i Ciutadania

DEPARTAMENT D'ACCIÓ SOCIAL I CIUTADANIA

ORDRE

ASC/573/2010, de 3 de desembre, de desplegament parcial de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.

La Llei 19/2009, de 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència, defineix la condició de gos d'assistència, estableix els drets i les obligacions de les persones usuàries i regula les activitats d'ensinistrament, cura i control dels gossos d'assistència amb la finalitat de garantir a les persones amb alguna discapacitat visual, auditiva o física, o altres discapacitats, el seu accés a l'entorn quan vagin acompanyades d'un gos d'assistència.

La Llei estableix, a l'article 5, que l'atorgament de l'acreditació d'un gos d'assistència comporta la inscripció de la unitat de vinculació, formada per la persona usuària i el gos degudament ensinistrat, al Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació, creat en la disposició addicional segona de la Llei, i l'expedició i el lliurament del carnet i dels distintius d'identificació de caràcter oficial, a determinar pel departament competent en matèria de serveis socials.

D'altra banda, la disposició addicional primera de la norma encarrega, al departament

competent en matèria de serveis socials, establir el contingut del carnet i del distintiu d'identificació del gos d'assistència; i la disposició addicional segona habilita el mateix departament per a la regulació del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació.

Aquesta Ordre, utilitzant les habilitacions dels articles 4.1, 17.1.b) i 23.2 de la Llei esmentada, determina l'organisme competent per establir l'acreditació de gossos d'assistència i l'autorització dels centres d'ensinistrament, així com el límit de la cobertura de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil del gos d'assistència.

L'eficàcia de la norma demana la regulació immediata d'aquests punts amb la participació de totes les entitats que han col·laborat en l'elaboració de la Llei 19/2009, de 26 de novembre.

Per tot això exposat, amb els informes favorables del Consell General de serveis Socials i del Consell per a la Promoció de l'Accessibilitat i Supressió de Barreres Arquitectòniques, i d'acord amb la Comissió Jurídica Assessora,

ORDENO:

Article 1

Objecte

1.1 L'objecte d'aquesta Ordre és la regulació del carnet i del distintiu identificatiu del gos d'assistència de caràcter oficial, així com del Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació, en desenvolupament parcial de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.

1.2 Aquesta Ordre conté, també, en ús de les habilitacions conferides als articles 4.1, 17.1.b) i 23.2 de la Llei esmentada, la designació de l'organisme competent per aprovar l'acreditació dels gossos d'assistència i autoritzar els centres d'ensinistrament, així com el límit de la cobertura de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil del gos d'assistència.

Article 2

Òrgan competent per acreditar els gossos d'assistència i autoritzar els centres d'ensinistrament

2.1 De conformitat amb el que estableix l'article 4.1 de la Llei 19/2009, de 26 de Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5774 – 14.12.2010 90885 <http://www.gencat.cat/dogc> ISSN 1988-298X DL B-38014-2077

Disposicions

novembre, s'encomana a l'Institut Català d'Assistència i serveis socials (iCAss) l'acreditació dels gossos d'assistència. 2.2 El mateix organisme s'encarrega de l'autorització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència, segons el que preveu l'article 23.2 de la mateixa Llei.

Article 3

Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació

3.1 El Registre de centres d'ensinistrament i unitats de vinculació s'adscriu a l'ICASS.

3.2 Aquest Registre consta de dues seccions: una destinada a la inscripció del centre d'ensinistrament, i una altra a la inscripció de les unitats de vinculació, que incorporen les dades mínimes següents:

a) A la secció de centres d'ensinistrament: denominació, titular, ubicació, adreça postal i tipus de gossos d'assistència que ensinistra el centre.

2. b) A la secció d'unitats de vinculació: nom del gos, raça, pelatge, color, data de naixement, tipus de servei, centre d'ensinistrament responsable, persona física o jurídica propietària i dades identificatives de la persona usuària del gos.

3.3 La inscripció al Registre dels centres d'ensinistrament i unitats de vinculació es practica d'ofici mitjançant les dades que consten a les resolucions d'autorització dels centres respectius i d'acreditació dels gossos d'assistència.

3.4 Les inscripcions del registre es realitzen mitjançant un Llibre de registre en format paper i una base de dades informàtica.

3.5 Les dades de caràcter personal d'aquest Registre han d'estar informatitzades per sexes, per tal de facilitar els estudis estadístics i els informes de gènere d'acord amb la normativa vigent en aquesta matèria.

Article 4

Informe de seguiment

Els centres d'ensinistrament han de lliurar a l'ICASS un informe anual de seguiment de les unitats de vinculació que inclogui la informació acreditativa del compliment de les condicions sanitàries que estableix l'article 6 de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, i, si escau, informació relativa al canvi de circumstàncies que puguin donar lloc a la suspensió o pèrdua de la condició de gos d'assistència, tal com estableixen els articles 8 i 9 de la Llei 19/2009.

Article 5

Carnet identificatiu del gos d'assistència

5.1 El carnet que identifica el gos d'assistència l'expedeix l'Institut Català d'Assistència i serveis socials (iCAss) o, si s'escau, l'òrgan que assumeixi les seves competències, i és lliurat al centre d'ensinistrament o a la persona usuària que hagi sol·licitat l'acreditació del gos d'assistència d'acord amb el que disposa l'article 5.2 de la Llei 19/2009, de l'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.

5.2 El carnet identificatiu inclou dades del gos d'assistència, de la persona usuària i del seu propietari o propietària, segons les previsions que es detallen a l'annex 1 d'aquesta Ordre.

5.3 El carnet és vigent mentre es mantingui la unitat de vinculació. Les causes de la seva retirada les regulen els articles 8 i 9 de la Llei 19/2009, de 26 de novembre.

5.4 En cas de pèrdua o robatori del carnet, la persona usuària o la persona amb representació legal ho ha de comunicar a l'ICASS, i sol·licitar l'expedició d'un carnet nou. En cas de robatori cal presentar denuncia prèvia, ja que es tracta d'un document identificatiu, i l'òrgan competent l'ha d'anul·lar d'ofici.

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5774 – 14.12.2010

<http://www.gencat.cat/dogc> ISSN 1988-298X

DL B-38014-2077

Disposicions

Article 6

Distintiu d'identificació del gos d'assistència

6.1 Tots els gossos d'assistència, sempre que estiguin prestant servei a l'usuari o usuària, han de portar un distintiu d'identificació que consisteix en dos elements:

una capa o, en el cas de gossos guia o pigall, una corretja, amb l'expressió "Gos d'assistència"; i una placa metàl·lica col·locada en el lloc més visible del collar de l'animal, segons s'especifica a l'annex 2.

Quan els gossos romanguin en companyia del personal ensinistrador i agents de socialització durant les fases de socialització, ensinistrament, adaptació final i reeducació, han de portar la capa, o el distintiu de la corretja que els identifica, amb l'escut de la Generalitat i el text "Centre d'ensinistrament autoritzat per la Generalitat de Catalunya" i "Gos d'assistència en formació".

6.2 L'ICASS ha de lliurar la placa identificativa del gos a l'usuari o usuària, un cop hagi comprovat que es compleixen els requisits i la unitat de vinculació consti registrada; el centre d'ensinistrament es farà càrrec d'expedir i lliurar la capa identificativa o, en el cas de gossos guia o pigall, l'element identificatiu de la corretja.

Article 7

Suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

7.1 Els centres d'ensinistrament i/o les persones usuàries d'un gos d'assistència han d'informar l'ICASS, en qualsevol moment, de les circumstàncies que poden donar lloc a la suspensió o pèrdua de la condició de gos d'assistència.

7.2 D'acord amb els articles 8, 9 i 10 de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, l'ICASS ha de retirar el carnet i el distintiu del gos, així com la inscripció registral, de forma temporal en el cas de la suspensió o de forma definitiva en el cas de la pèrdua de la condició de gos d'assistència.

7.3 En els supòsits de l'apartat anterior, la persona usuària o propietària del gos resta obligada a lliurar a l'ICASS els elements d'identificació de la xapa i el carnet en un termini màxim de 10 dies hàbils comptats des de la notificació de la suspensió o pèrdua de la condició del gos d'assistència. D'altra banda, el centre d'ensinistrament és el responsable de retirar la capa en el mateix termini.

Article 8

Pòlissa d'assegurança

8.1 De conformitat amb el que estableix l'article 17.1.b) de la Llei 19/2009, de 26 de novembre, les persones usuàries de gossos d'assistència han de tenir subscrita una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil d'un límit de cobertura de 150.000,00 euros.

8.2 el límit anterior pot ser modificat mitjançant resolució del conseller o consellera del Departament d'Acció Social i Ciutadania quan es comprovi que han variat les circumstàncies que han aconsellat aquesta quantia.

Article 9

Tractament de les dades

El tractament de les dades de caràcter personal que s'hagin facilitat ha de complir els requisits de confidencialitat de protecció de dades personals establerts a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

DISPOSICIONS FINALS

—1 Es faculta el director o directora general de l'ICASS perquè adopti les mesures necessàries per a l'aplicació d'aquesta disposició.

—2 Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al *Diari Oficial* de la Generalitat de Catalunya.

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5774 – 14.12.2010 90887
<http://www.gencat.cat/dogc> ISSN 1988-298X
DL B-38014-2077

Disposicions

Barcelona, 3 de desembre de 2010
CARME CAPDEVILA I PALAU
Consellera d'Acció Socials i Ciutadania

ANNEX 1

Carnet identificatiu del gos d'assistència

El carnet que identifica el gos d'assistència té 53,98 mm d'amplada, 85,60 mm d'alçada, un marge de color blau *pantone* 293 C.

A l'anvers hi consta la informació següent: L'emissor: Generalitat de Catalunya. DAsC. iCAss

Tipus de carnet: Gos d'Assistència, i amb format Braille les lletres GA seguit del número de registre de la unitat de vinculació.

Una fotografia de la unitat de vinculació.

Nom i cognoms de la persona usuària.

Nom del gos.

Número de xip del gos.

Número de registre de la unitat de vinculació.

Data d'expedició del carnet.

I al revers hi consta la informació següent:

Dades de la persona usuària: DNI/Nie, adreça i telèfon.

Dades del gos: raça, color i pelatge, tipus d'assistència, data naixement i sexe.

Dades del centre o entitat d'ensinistrament responsable: nom del centre o entitat, adreça i telèfon.

ANNEX 2

Distintius identificatius del gos d'assistència

Els elements que identifiquen el gos d'assistència són la capa i la placa, i responen a la descripció següent:

A) Capa

—1 *La capa és un element de roba transpirable que cobreix l'esquena del gos adaptada a la seva mida, amb les següents característiques:*

a) És de color blau, de referència tipus *pantone* 293 C.

b) Disposa d'una franja reflectora als dos laterals inferiors per fer-se visible al màxim.

c) A la part superior hi figura escrit "Gos d'assistència", l'escut de la Generalitat amb el text "Generalitat de Catalunya" i el distintiu o nom del centre o entitat responsable del gos.

—2 En el cas dels gossos d'assistència que no duen capa, com són els gossos guia o pigall, han de portar un distintiu a la corretja on hi constin les mateixes dades que a la capa.

—3 *En el cas de gossos en formació dels centres d'ensinistrament degudament autoritzats, han de dur a la capa, o al distintiu de la corretja que els identifica, l'escut de la Generalitat amb el text: "Centre d'ensinistrament autoritzat per la Generalitat de Catalunya" i "Gos d'assistència en formació".*

B) Placa

La placa és una xapa metàl·lica identificativa del gos d'assistència d'una unitat de vinculació que ha de portar al seu collar.

ANNEX IV: Fulletó informatiu de CTAC Girona.

La nostra Associació neix de la inquietud d'un grup de professionals, d'obtenir respostes i repercussió social a temes als que dediquem el nostre temps i esforç, el treballar en l'entorn de les persones amb discapacitats amb la interacció dels gossos.

Per aquest motiu la nostra missió és el desenvolupament de programes de Teràpia Assistida amb Animals, Activitats Assistides i sensibilització de la societat vers a noves necessitats d'integració del col·lectiu de persones amb discapacitat, amb el gos com a animal protagonista.

Així mateix participem en programes de lliurament de Gossos d'Assistència.

Un dels nostres grans objectius és apostar per potenciar les capacitats de les persones amb discapacitat i d'aquesta manera integrar-se en programes de reinserció laboral i fomentar la seva autonomia.

Amb interacció amb altres associacions, fundacions i empreses, donem suport i assessorament a altres projectes d'arreu del món.

Nuestra Asociación nace de la inquietud de un grupo de profesionales de obtener respuestas y repercusión social, a temas a los que dedicamos nuestro tiempo y esfuerzo, trabajar en el entorno de las personas con discapacidad con la interacción de perros.

Por este motivo nuestra misión es desarrollar programas de Terapia Asistida con Animales, Actividades Asistidas con Animales y sensibilización de la sociedad a las nuevas necesidades de integración de un colectivo de personas con discapacidad, con el perro como animal protagonista.

También participamos en programas de entrega de Perros de Asistencia.

Uno de nuestros grandes objetivos es apostar por potenciar las capacidades de las personas con alguna discapacidad y de esta forma integrarlos en programas de reinserción laboral y fomentar su autonomía.

En interacción con otras asociaciones, fundaciones y empresas, ofrecemos soporte y asesoramiento a otros proyectos relacionados de otros países.

ANNEX V: Plantilla d'entrevistes i graelles d'observació utilitzades

• Guions entrevistes realitzades

Entrevista 1: pares Gerard, en aquest cas, la mare:

1. Quin és el teu nom?
2. Quants anys té el teu fill?
3. De quina malaltia/discapacitat pateix?
4. En quants anys li van detectar? Quins símptomes presentava?
5. Com vàreu descobrir les teràpies amb gossos?
6. Quina va ser la vostra primera impressió al descobrir que hi havia aquesta possibilitat per millorar la qualitat de vida del nen?
7. Teníeu o havíeu escoltat veus sobre aquesta entitat i les funcions que realitzen?
8. Quins canvis heu notat en el nen? I per a vosaltres?
9. Quan temps fa que hi assisteix? Noteu en ell alguns canvis quan està a casa?
10. En Gerard ja sabia utilitzar el sistema SPC abans de començar a fer-ho amb els gossos?
11. Heu pogut optar a tenir un gos d'assistència amb vosaltres. Vàreu haver de fer molts canvis a la casa per adaptar-lo?
12. En un principi, què us va semblar la idea de tenir un gos a casa? Com va sorgir la idea?
13. Què fa el nen amb el gos? Van a per tot arreu junts?
14. Què li aporta el gos al nen (a casa, al carrer, ...)?
15. A part de les teràpies amb gossos, realitza algun altre tipus d'activitat per millorar la seva qualitat de vida
16. Quins consells donaríeu als pares que tenen fills amb discapacitats d'aquest tipus?
17. La gent del vostre voltant (família, amics, ...) què en pensen de que el vostre fill assisteixi a aquest tipus de teràpies? Hi ha algú que pensi que això no tindrà resultats positius?

Entrevista 2: Albert Marquès, director de CTAC Girona.

1. Quin és el teu nom? Quants anys tens?
2. Quin és el teu càrrec al centre CTAC Girona?
3. Quins estudis tens? On vas estudiar?
4. Quants anys fa que et dediques a la teràpia amb gossos?
5. T'has dedicat a algun altre tipus de teràpia (amb altres animals, per exemple)?
6. Què et va portar a voler dedicar-te a aquesta tasca?
7. Quins tipus de beneficis aporta el gos com eina de treball? Per què un gos i no un gat, per exemple?
8. quines?
9. A quina malaltia creus que aporten més beneficis aquests tipus de teràpies?
10. Com va sorgir la iniciativa de crear aquest centre de teràpies de Girona? Ja tenies idees quan sortir de la carrera de dedicar-te a això?
11. Noteu canvis cap a positiu amb els familiars o personal dels centres dels infants amb els quals treballeu?

12. Tens idea de quan i com van començar a descobrir-se aquest tipus de teràpies?
13. Veritat que també treballev amb altres entitats? Amb quines?
14. Amb quin marc legal us baseu?
15. Existeix algun tipus de llei o normativa en relació a les teràpies amb gossos?

Entrevista 3: Psicòloga CTAC Barcelona.

1. Quin és el teu nom?
2. On treballes?
3. Quin és el càrrec que realitzes al centre?
4. Fa molt temps que et dediques am aquesta feina? Has treballat en algun altre lloc semblant?
5. Amb quins infants i/o joves treballes? Quin tipus de discapacitats tenen?
6. Quines són les carències més rellevants dels infants amb Autisme?
7. Què els hi aporta el gos? Quins canvis positius es produeixen?
8. A tots els infants/joves els afecta d'igual manera treballar terapèuticament amb un gos? Per què?
9. És important el tipus de gos per a fer una teràpia amb un infant/jove Autista? Per què?
10. Quines són les activitats principals que realitzeu amb infants/joves autistes? Amb quins objectius treballev?
11. A quina de les parts afectades cognitivament se'n treu més benefici amb aquest tipus de teràpies? És a dir, on hi trobeu més canvis positius a partir de les teràpies?
12. Quins són els objectius principals que es marquen a l'hora de treballar amb un infant amb Autisme? I el procediment que seguieu, és a dir, abans de començar, hi ha algun tipus de procés d'adaptació?
13. Formeu gossos com a "Gos d'Assistència per Autisme". Però, en el cas de l'infant autista, quins requisits ha de tenir per a poder optar a tenir un gos d'aquest tipus?

- **Graella d'observació en les sessions de teràpia**

NÚMERO DE SESSIÓ	
DIA, LLOC I HORA	
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	
OBSERVACIONS A ANALITZAR	

ANNEX VI: Transcripció Entrevistes Tancades (E1, E2, E3)

• Entrevista 1: Mare d'en Gerard (E1)

Entrevistadora: Quants anys té el teu fill?

Entrevistada: Té 10 anys a punt de fer els 11.

Entrevistadora: De quina malaltia/discapacitat pateix?

Entrevistada: Sordesa Profunda, Autisme i Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH).

Entrevistadora: En quants anys li van detectar? Quins símptomes presentava?

Entrevistada: La sordesa se li va detectar quan tenia uns quatre mesos més o menys, i va ser perquè no reaccionava a les veus, no ens feia cas ni feia cap signe d'atenció. L'Autisme se li va detectar quan tenia uns sis anys, i era perquè no es comunicava amb ningú, però sobretot s'aïllava molt.

Ho vàiem a casa, però al col·legi va ser on ens ho van comunicar, ja que ells ho veien més sovint. Nosaltres ja vàiem que a part de la sordesa tenia alguna cosa més, però no sabíem definir ben bé què és el que tenia de més. A l'escola van anar els metges a fer-li un estudi i va ser allà on ens van dir que en Gerard tenia Autisme.

Entrevistadora: Com vàreu descobrir les teràpies amb gossos?

Entrevistada: Ho vam descobrir a partir de l'escola, perquè l'Albert (director CTAC Girona) ja anava a fer teràpies a l'escola, i va ser a partir d'aquí com ho vam conèixer per primera vegada.

Entrevistadora: Quina va ser la vostra primera impressió al descobrir que hi havia aquesta possibilitat per millorar la qualitat de vida del nen?

Entrevistada: La primera impressió va venir donada per l'Albert, ja que va ser ell el que es va voler posar en contacte amb nosaltres per dir-nos que en Gerard podia ser un molt bon candidat per seguir fent teràpies més privades al centre CTAC, ja que li agraden molt els gossos i van veure que era una bona oportunitat. I a partir d'aquí, l'Albert ens va informar i vam decidir que sí, i ho vam tirar endavant.

Entrevistada: Ens va dir que podíem començar a fer la teràpia amb el gos de manera més rutinària, però no era segur que ens donessin el gos, això ja s'havia de veure amb el temps.

Entrevistadora: Teníeu o havíeu escoltat veus sobre aquesta entitat i les funcions que realitzen?

Entrevistada: No, ho vam descobrir tot a l'escola. No sabíem que existia la teràpia amb gossos.

Entrevistadora: Quins canvis heu notat en el nen? I per a vosaltres?

Entrevistada: En el nen hem notat que està molt més tranquil amb el gos, i per exemple, al carrer on més diferència hem notat, perquè camina molt més tranquil. Abans feia fugues, però ara ja no en fa perquè sap que va lligat al gos. Nosaltres també hem guanyat molta tranquil·litat, podem anar al carrer, a restaurants, etc. clar, ell abans no era capaç d'estar assegut, i ara amb el gos sí. Ell, al tenir el gos al costat, es distreu més amb ell i pot estar en un restaurant assegut i dinant més tranquil. Hem guanyat sobretot en tranquil·litat.

Entrevistadora: Quan temps fa que hi assisteix? Noteu en ell alguns canvis quan està a casa?

Entrevistada: Fa dos anys que va al centre a fer teràpies. Els canvis a casa, per exemple notem que, quan ell vol, s'acosta al gos i el toca i juga, però és un nen molt hiperactiu i corre molt per casa. Ha de voler-ho ell, però sobretot corre molt per casa al tenir hiperactivitat.

Entrevistadora: La gent del vostre voltant (família, amics, ...) què en pensen de que el vostre fill assisteixi a aquest tipus de teràpies? Hi ha algú que pensi que això no tindrà resultats positius?

Entrevistada: La veritat és que molt bé. Ningú pensa el contrari, ells creuen que si nosaltres creiem que sortirà bé, serà positiu. En un principi, ningú va dir que no ho féssim, al contrari, tothom ens va animar a que tiréssim endavant i que podíem portar el gos a casa de tothom sense cap problema. La família m'ha donat moltes facilitats.

Entrevistadora: Heu pogut optar a tenir un gos d'assistència amb vosaltres. Vàreu haver de fer molts canvis a la casa per adaptar-lo?

Entrevistada: No gaires, simplement vam haver de canviar en Gerard d'habitació perquè dormia amb el germà petit. Ara dorm en una habitació sol perquè en Còmic (gos) dorm amb ell. Simplement vam fer el canvi perquè el gos i el nen dormissin junts.

Entrevistadora: En un principi, què us va semblar la idea de tenir un gos a casa? Com va sorgir la idea?

Entrevistada: Bé, molt bé. La idea va sorgir per l'Albert, ell ens va dir si volíem optar a tenir el gos a casa perquè ho veia positiu i nosaltres no vam dubtar en dir que sí. És més, al principi venia uns dies i prou per adaptació, que venia i marxava, i van anar molt i molt bé.

Entrevistadora: Què fa el nen amb el gos? Van a per tot arreu junts?

Entrevistada: Normalment juguen. És al carrer on van més junts, van a per tot. Des de que surt de casa, ja va lligat al gos fins al bus del col·legi. Allà és l'únic lloc on no hi va el gos, però quan anem fins a la parada de bus a buscar-lo també hi vaig amb el gos per quan baixi ja van ells dos junts fins a casa un altre cop.

Entrevistadora: Què li aporta el gos al nen (a casa, al carrer, ...)?

Entrevistada: A casa, quan el nen vol, li aporta tranquil·litat. Es posen a jugar els dos i es rebolquen, com un nen com qualsevol altre. I al carrer sobretot, estem molt contents perquè és on es nota més, és increïble. És un altre món, el fet de poder anar amb el gos i el nen

caminant tranquil·lament, quan abans havíem d'anar agafant fort el nen de la mà i amb tensió perquè no fes cap fuga. És un canvi molt gran, hem guanyat molt al carrer, és del que es tractava també.

Entrevistadora: A part de les teràpies amb gossos, realitza algun altre tipus d'activitat per millorar la seva qualitat de vida?

Entrevistada: Sí, fa Equinoteràpia. És on més porta, un sis anys ja. Quan va començar era petit, tenia uns quatre o cinc anys. Però hem volgut seguir fent-ho, perquè és una hora que també li aporta tranquil·litat i també li agrada. Però amb els gossos guanyes amb tranquil·litat, i això ha fet que anem menys hores amb els cavalls, perquè no són els mateixos resultats.

Entrevistadora: Quins consells donaríeu als pares que tenen fills amb discapacitats d'aquest tipus?

Entrevistada: Que ho provin, jo li dic a tothom. Qualsevol persona que em pregunta els hi dic que no es quedin sense provar-ho, almenys això. Els explico tota la tranquil·litat que aporta al nen i a més, que un gos, té molta més paciència que tots nosaltres junts. Un gos no discrimina, però, per exemple, si en Gerard li tira de una orella, el gos plorarà, però al cap de cinc minuts hi tornarà a anar, i això és molt important. Ho tinc claríssim que el gos ajuda molt, la fidelitat que té el gos no la tenim les persones.

Entrevistadora: En Gerard ja sabia utilitzar el sistema SPC abans de començar a fer-ho amb els gossos?

Entrevistada: Sí, a l'escola l'han tocat una mica, però molt poc, no és una cosa que la utilitzi gaire bé, però li va millor treballar-lo al centre de teràpies pel que ens expliquen del procés que fa.

• Entrevista 2: Albert, director de CTAC Girona (E2)

Entrevistadora: Quin és el teu nom? Quants anys tens?

Entrevistat: Em dic Albert Marquès. Tinc 28 anys.

Entrevistadora: Quin és el teu càrrec al centre CTAC Girona?

Entrevistat: Sóc el director de CTAC Girona i el vicepresident de l'associació "Somriures CTAC".

Entrevistadora: Quins estudis tens? On vas estudiar?

Entrevistat: Diplomatura d'educació social a la universitat de Vic, Màster amb Fundació GAIA de Colòmbia de Teràpia Assistida amb Animals, el curs de Tècnic i Expert de Teràpia Assistida amb Gossos, Instructor de Gossos d'Assistència i Ensinistrador de Gossos.

Entrevistadora: Quants anys fa que et dediques a la teràpia amb gossos?

Entrevistat: Ara fa ja tres anys, des de l'1 d'abril del 2010.

Entrevistadora: T'has dedicat a algun altre tipus de teràpia (amb altres animals, per exemple)?

Entrevistat: No. He fet algunes sessions de treball amb Equinoteràpia però com a observador.

Entrevistadora: Què et va portar a voler dedicar-te a aquesta tasca?

Entrevistat: Tot neix des de que vaig acabar la carrera d'educació social i vaig començar a treballar en CRAE's. Allà hi havia diferents joves amb discapacitats i costava molt treballar amb ells. A través de la pròpia afició de tenir un gos i treure'm el curs d'ensinistrador, vaig conèixer a unes persones que es dedicaven a fer aquest tipus de teràpies amb gossos, em vaig formar amb ells i em va agradar i interessar molt. Vaig creure en el seu projecte i a partir d'aquí vam començar a obrir CTAC Girona i a fer treball conjunt amb CTAC Barcelona.

Entrevistadora: Quins tipus de beneficis aporta el gos com eina de treball? Per què un gos i no un gat, per exemple?

Entrevistat: Es pot fer teràpies amb tot tipus d'animals, des de cavalls o dofins fins a tortugues o conills. Llavors ja hi ha entitats que diuen que fan Zooteràpia i fan teràpies amb diferents animals de granja, però jo vaig escollir el gos perquè considero que és l'animal més proper a l'home. Més proper en el sentit de vincle. Llavors, moltes persones amb discapacitat, la creació d'aquest vincle amb un animal és més senzill si l'animal té ganes d'establir un vincle amb aquesta persona. Per exemple, un conill o una tortuga no establirà mai un vincle. En el cas del cavall, la persona sí que pot establir un vincle amb l'animal, però el cavall mai establirà un vincle amb aquella persona perquè, genèticament i a nivell cognitiu, el cavall només és fidel al seu amo. Per tant, el gos, a part de tenir aquesta facilitat per crear el vincle i donar resposta cap a la persona, i molts cops de manera improvisada, hi ha una cosa molt important i és que el gos manté la mirada. Llavors, a l'hora de treballar amb els objectius que ens marquem, és el contacte ocular per exemple amb les persones amb Autisme. El gos manté la mirada i amb això transmet moltes coses.

A part, un altre aspecte molt important, és que els animals no jutgen, no et miren diferent, et tracten com tractarien a qualsevol altre persona. A part, els gossos tenen moltes coses que encara s'estan estudiant. Un cop comença a treballar un gos de teràpia o d'assistència, sap la feina que ha de fer, li agrada la tasca que fa, cosa que és molt important i a partir d'aquí, sempre tenen un comportament diferent amb cada un dels usuaris que treballen. Ell mateix interpreta la sessió i la teràpia, molts cops entrem a la sala i el gos ja sap el que ha de fer. Llavors, tu com a expert i tècnic, et facilita molt la tasca, perquè el gos ja sap què ha de fer i no has d'estar tant per ell. Això amb altres animals no passaria.

Entrevistadora: Treballeu amb infants, joves i adults amb diferents tipus de discapacitats, quines?

Entrevistat: Els col·lectius que més atenem són la gent gran, el qual podríem afegir-hi demències o Alzheimer o depressió a l'hora de recuperar la mobilitat. Molts cops en temes de residències són persones que estan en depressió a l'hora de fer rehabilitacions, ja que han patit alguna mena d'accident. Aquí el gos fa d'element motivador per seguir tirant la rehabilitació.

Els dos col·lectius que podríem dir que treballem més i amb resultats espectaculars són l'Autisme i amb les persones amb Paràlisi Cerebral. Amb les persones amb Autisme pel contacte ocular del que parlàvem, per la capacitat que tens de moldejar el gos i marcar unes pautes i unes normes que ells puguin entendre. Amb les persones amb Paràlisi Cerebral per l'escalfor que desprenen, per la saliva del gos que fa de parafina i ens ajuda a poder obrir bé les mans o els dits que estan molt engarrotats. Llavors el fisioterapeuta ja pot treballar-hi bé.

Llavors hi ha molts altres col·lectius amb els quals treballem que els podríem adjuntar amb el que anomenem pluridiscapacitat, que són persones que tenen diferents tipus de discapacitats bastant greus.

Entrevistadora: A quin tipus de discapacitat creus que aporten més beneficis aquests tipus de teràpies?

Entrevistat: No et sabria dir ben bé quin. És amb els que treballem majoritàriament amb els que obtenim més bons resultats. Potser són més espectaculars amb Paràlisi Cerebral que amb Autisme, però són resultats molt diferents. No és que n'hi hagi millors que altres.

Per exemple un dels resultats més espectaculars i que només es pot aconseguir amb el gos és amb el tema dels nens autistes al carrer. El nen que va amb el gos deixa de fer fugues i abandona les conductes estereotipades, i això podem dir que segur que només ho aconseguim amb el gos.

Entrevistadora: Com va sorgir la iniciativa de crear aquest centre de teràpies de Girona? Ja tenies idees quan sortir de la carrera de dedicar-te a això?

Entrevistat: La idea va ser una mica per factors i oportunitats. CTAC s'estava obrint i estava creixent. Llavors va ser quan jo ja havia acabat la carrera, tenia gossos i sabia a nivell d'ensinistrament, les ganes i el fet de creure'm aquesta idea hi eren.

Quan vaig començar ja hi havia tres entitats a Girona que es dedicaven a aquest tipus de teràpies, tampoc era el pensament de dir que no hi ha ningú i ho anava a fer jo, sinó que ho podia fer diferent. Podia aportar beneficis a persones amb discapacitat o trastorns de conducta. Llavors va ser el treball ben fet i les ganes que han fet que a dia d'avui no hi hagi cap altre entitat que faci teràpia amb gossos a Girona.

Entrevistadora: Noteu canvis cap a positiu amb els familiars o personal dels centres dels infants amb els quals treballeu?

Entrevistat: Aquí hi ha dos parts. Amb molts pares no tenim contacte directe perquè treballem amb les entitats. Amb pares que ens truquen per demanar informació de com va el seu fill amb les teràpies al centre, estan molt contents amb la feina feta. De fet, de tota la gent que ha començat a fer teràpia amb nosaltres ningú ho ha deixat mai. No hi ha hagut cap fracàs, sempre s'han aconseguit assolir els objectius plantejats. Llavors, hi ha els pares que no tenim contacte però que tenen ells el cost de la teràpia. Aquests pensem que estan contents, ja que si segueixen pagant les teràpies amb la crisi que hi ha és perquè realment penses que les teràpies aporten beneficis pels seus fills.

A nivell de professionals, podem dir que la immensa majoria estan molt contents amb les tasques que realitzem en els diferents centres, ens ajuden molt en la preparació i organització perquè nosaltres tinguem més temps per a fer les sessions de treball directa amb els usuaris i

la veritat és que dóna gust treballar perquè els professionals que veuen els canvis estan contents i et demanen molts cops com et poden ajudar o aportar per seguir treballant i millorant. És un treball molt maco i interdisciplinari perquè tu vens de fora i t'accepten. Suposo que si el que fessis no tingués cap resultat, els professionals serien els primers que dirien que no té cap sentit fer-la.

Entrevistadora: Tens idea de quan i com van començar a descobrir-se aquest tipus de teràpies?

Entrevistat: Sí. Aquestes teràpies, tal i com les entenem nosaltres i estan creades avui dia en relació a gossos d'assistència, de teràpia, amb Paràlisi Cerebral, ... podríem dir que tenen un recorregut molt curt. Farà uns quinze anys com a molt que s'està treballant molt professionalment parlant, inclús diria que ara estem assolint els resultats dels estudis que hem fet els altres anys.

Ara mateix és quan s'està treballant professionalment i el nostre objectiu és que cada any ens millorem a nosaltres mateixos, fem formació a altres països que treballen molt bé com pot ser el Canadà, en el cas de l'Autisme.

Els seus inicis es remunten amb en Boris Levinson, un psicòleg que tenia un gos i en una sessió determinada va veure que els seus pacients, nens en aquest cas, es mostraven més relaxats quan hi havia el seu gos, s'obrien més. A partir d'aquí podríem dir que ell va ser el referent conegut que va fer el primer estudi i que el va presentar als seus companys que el van tractar de boig. Ell va presentar els beneficis que pot aportar el gos com a eina terapèutica en una sessió.

Entrevistadora: Veritat que també treballeu amb altres entitats? Amb quines?

Entrevistat: Sí, treballem amb un gran ventall d'entitats. A la ciutat de Girona treballarem amb la residència Sanitas Gerunda, amb el CEE Font de l'Abella, amb la Llar Oxalis, CEE Palau (...). Llavors, també anem a altres llocs per rodalies com la Fundació Altem de Figueres, la residència Robert Pallí de Sant Feliu de Guíxols, (...)

Entrevistadora: Existeix algun tipus de llei o normativa en relació a les teràpies amb gossos?

Entrevistat: Sí, s'està treballant perquè la Generalitat les acrediti com a tal, més que res els cursos i formacions. Llavors, com que hi havia molt intrusisme i molta gent que treballava malament, es va formar una entitat que es diu AIGAT. A través d'aquesta, que és una entitat que agrupa diferents entitats que treballen fent teràpies assistides amb gossos, s'intenta de professionalitzar i ens reunim de tant en tant per parlar de diversos temes. També va ser a partir d'AIGAT que va sorgir la nova llei d'accessibilitat pública dels gossos d'assistència a la Generalitat de Catalunya.

Entrevistadora: Amb quin marc legal us baseu?

Entrevistat: Bé, hi ha tota la temàtica de les lleis nombrades però actualment és important que a CTAC se li està reconeixent la bona feina que està fent perquè ens posem a nosaltres mateixos els entrebancs legals o burocràtics. Tots els centres CTAC tenen una assegurança de responsabilitat que cobreix totes les teràpies i sessions, això no és obligatori i podríem no fer-

ho, però ens ho marquem. També ens plantejem que cada any tots els nostres gossos de teràpia passin una analítica completa, ja que si els centres ens ho demanen estem obligats a presentar-la. No estem obligats a fer-la cada any però dintre dels nostres estatuts és una de les parts que nosaltres marquem i que creiem que el dia que es professionalitzi és una norma que s'haurà de regir bé.

- **Entrevista 3: Psicòloga experta en Autisme de CTAC Barcelona (E3)**

Entrevistadora: Quin és el teu nom?

Entrevistada: Patricia Duran

Entrevistadora: On treballes?

Entrevistada: Centre Escala Iris

Entrevistadora: Quin és el càrrec que realitzes al centre?

Entrevistada: Directora

Entrevistadora: Fa molt temps que et dediques a aquesta feina? Has treballat en algun altre lloc semblant?

Entrevistada: Fa 10 anys.

Entrevistadora: Amb quins infants i/o joves treballes? Quin tipus de discapacitats tenen?

Entrevistada: TEA (Trastorns de l'Espectre Autista)

Entrevistadora: Quines són les carències més rellevants dels infants amb Autisme?

Entrevistada: Comunicació i llenguatge, relacions socials i rutines estrictes.

Entrevistadora: Què els hi aporta el gos? Quins canvis positius es produeixen?

Entrevistada: **Es crea un vincle entre el gos i el nen.** Es poden treballar totes les habilitats del desenvolupament, sempre amb uns objectius clars i com a eina de treball, el gos.

Entrevistadora: A tots els infants/joves els afecta d'igual manera treballar terapèuticament amb un gos? Per què?

Entrevistada: Cada persona es diferent. Tots els tractaments són completament individualitzats.

Entrevistadora: És important el tipus de gos per a fer una teràpia amb un infant/jove Autista? Per què?

Entrevistada: Lo ideal és un gos gran, d'aquesta manera, és fàcil reconduir conductes inadequades al carrer per exemple (fugues).

Entrevistadora: Quines són les activitats principals que realitzeu amb infants/joves autistes? Amb quins objectius treballeu?

Entrevistada: Objectius depenent del nen. Activitats principals: passejos (aprenentatge semàfors, creuar carrers, etc), a sala, activitats de psicomotricitat i altres, com habilitats d'autonomia personal, discriminació de colors, formes, etc...

Entrevistadora: A quina de les parts afectades cognitivament se'n treu més benefici amb aquest tipus de teràpies? És a dir, on hi trobeu més canvis positius a partir de les teràpies?

Entrevistada: Es treuen molts beneficis en relació a la conducta en diferents àmbits i en el llenguatge verbal.

Entrevistadora: Quins són els objectius principals que es marquen a l'hora de treballar amb un infant amb Autisme? I el procediment que seguïu, és a dir, abans de començar, hi ha algun tipus de procés d'adaptació?

Entrevistada: Objectius principals: conducta, habilitats de comunicació i llenguatge, habilitats motrius, habilitats de joc, habilitats socials.

Entrevistadora: Formeu gossos com a "Gos d'Assistència per Autisme". Però, en el cas de l'infant autista, quins requisits ha de tenir per a poder optar a tenir un gos d'aquest tipus?

Entrevistada: Ha de tenir com a màxim 6 anys (sempre poden haver-hi excepcions), que no tinguin un altre mascota a casa (gos o gat) i que la família del nen serà la màxima responsable del gos, ens hem d'assegurar que així sigui i que el gos estigui ben cuidat.

ANNEX VII: Pla de treball d'en Gerard realitzat per CTAC Girona.

NOM: Gerard

DATA DE NAIXEMENT: 21-03-2002

ADREÇA:

TELÈFON DE CONTACTE:

CORREU ELECTRÒNIC:

OBSERVACIONS	<ul style="list-style-type: none">- Expressió verbal: quan està molt apurat pot dir papa o mama.- És molt expressiu, es nota quan està trist o content.- Expressió no verbal: utilitza el llenguatge de símbols. Un cop a la barbata: enfadat, carícia a la galta: content, aplaudir: molt bé.- Respon a ordres directes de forma satisfactòria.- Quan té una demanda t'agafa de la mà i et porta al lloc on vol.- Estereotipés: aixeca la cama esquerra fins tocar-se el cul. Camina arrastrant els peus amb la part lateral. A vegades fa el balanceig.- Li agrada que li toquin les ungles, els dits del peu, que el pentinin, tot el que sigui tocar-lo suaument.- No pot estar tranquil fent qualsevol cosa, només quan arriba l'hora de dormir.- Li agrada tenir coses a les mans.- Auditiu: és sord, però amb el implant coclear si sent perfecte, s'ha de vigilar perquè en ocasions se'l treu.- Vista: porta ulleres però no té problemes de visió.- És molt nerviós, no sap estar-se quiet.- Per anar-se a dormir necessita la llum oberta.- Patrons de son: dorm bé fins les 5 o 6 del matí, a partir d'aquest moment va al llit dels pares, si no estan per ell comença a fer la seva per la casa.
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none">- Entregar un gos d'assistència.- Treballat l'anclatge.- Aconseguir que creï un bon vincle amb diferents gossos.- Aprendre a tocar amb suavitat al gos.- Aconseguir que estigui tranquil en llocs com el sofà, la cadira.- Buscar que aprengui a tenir moments de repòs al costa del gos (encara que sigui al terra)

ANNEX VIII: Informe pedagògic CEE Font de l'Abella.

CONSIDERACIONS GENERALS

En el seu tercer curs a la secció d'Acàcies, en Gerard ha format part d'un grup de tres alumnes, tots ells coneguts de cursos anteriors. Aquest fet, unit a la seva evolució personal, ha facilitat la relació tant amb els companys com amb els adults de referència, que també s'han mantingut respecte el curs passat. S'ha sentit còmode al grup i ha interaccionat positivament amb els seus companys, els ha buscat en algunes ocasions, n'ha acceptat les seves iniciatives... Pel que fa als adults, s'ha mostrat molt carinyós amb ells i també ha pogut anar acceptant les diferents propostes de relació que li hem ofert.

Especialment durant el tercer trimestre, ens ha pogut mostrar que va ampliant el seu ventall d'interessos. Ara, mostra curiositat per diferents materials, jocs, textures, sensacions... A més, en pot gaudir i demanar-ne més. Ha trobat espais de relaxació i tranquil·litat i els pot buscar de manera autònoma.

El treball de taula encara no li interessa gaire, però quan li demanem que pari atenció, pot treballar durant una estona curta mostrant cert interès. Ha descobert el plaer de pintar amb retoladors, aquarel·les, tèmperes, d'ajudar l'adult a escriure amb retoladors fluorescents, li segueixen agradant molt els gomets, li criden molt l'atenció les tisores... Està fent una evolució positiva també en aquest aspecte.

ATENCIIONS ESPECÍFIQUES I HORARIS

En Gerard ha realitzat al llarg del curs:

- ✓ Una sessió setmanal de psicomotricitat de 45 minuts en grup.
- ✓ Una sessió setmanal de logopèdia grupal de 45 minuts.
- ✓ Una sessió setmanal de logopèdia individual de 45 minuts.

COMPETÈNCIES DE L'ALUMNE

L'actual currículum contempla que l'objectiu i finalitat de l'educació ha de ser el màxim desenvolupament de les competències bàsiques, en el sentit que l'alumne adquireixi les eines necessàries (capacitats, destreses, coneixements, habilitats, actituds) per saber donar resposta, entendre el món en el que viu i saber actuar i fer front a les necessitats de la seva vida per tal d'esdevenir persones responsables, autònomes i integrades socialment.

Enguany, l'escola, ha planificat i programat el seu projecte curricular de centre tenint en compte les competències bàsiques. Per aquest motiu, les àrees d'aprenentatge i els àmbits d'actuació que es treballen contribueixen al desenvolupament de diferents competències i, a la vegada, cada una de les competències bàsiques s'assolirà com a conseqüència del treball en distintes àrees o àmbits.

1.- Competència lingüística i audiovisual.

El treball de la comunicació i el llenguatge juga un paper molt important en totes i cadascuna de les activitats que realitzem al llarg de la jornada escolar. Pretenem el seu desenvolupament en tot moment i en totes les seves dimensions.

Amb en Gerard ens havíem marcat com a objectiu prioritari aquest curs, ampliar la seva intencionalitat comunicativa, el ventall de signes manuals coneguts i utilitzats i l'ús puntual d'icones SPC. També hem insistit en que quan fa una demanda o es comunica amb algú, miri cap a aquesta persona.

Hem de dir que ha respost força positivament a les nostres demandes. Així, ha generalitzat alguns signes, s'ha adreçat a més persones, està aprenent a fer algun signe més, ha ampliat la quantitat de signes que comprèn tot i que encara no utilitza, mira cap a qui es dirigeix quan li ho demanem (i en ocasions sense demanar-li). Tenim la sensació que té ganes de comunicar i busca recursos quan no disposa dels signes adients: ens agafa la mà i ens acosta a allò que vol, al que necessita i, fins i tot, a la part del cos que li fa mal.

Pel que fa al llenguatge escrit, ha començat a mostrar interès per ajudar l'adult a escriure, especialment amb retoladors fluorescents, agafant tant el retolador com la nostra mà. També, recentment, pot gaudir de pintar amb retoladors. A l'hora de resseguir el seu nom a les fitxes, es mostra força atent i col·labora amb nosaltres.

Aquest curs, ens està mostrant que entén moltes consignes donades oralment, pràcticament sense cap suport visual.

Us adjunto l'informe de logopèdia:

En Gerard ha assistit a una sessió setmanal a l'aula de logopèdia, a més a més es fa una sessió amb tot el grup classe.

ÀMBIT COMUNICATIU-PRAGMÀTIC

En Gerard no presenta llenguatge oral. Tot i que accepta el contacte visual-ocular i també el busca en determinades ocasions, no és permanent. La seva intenció comunicativa pràcticament es limita a fer demandes bàsiques, utilitza els signes gestuals, fotogràfics i pictogràfics per comunicar-se. S'ha reforçat l'ús dels sistemes comunicatius perquè li facilitin expressar sentiments, emocions, necessitats bàsiques i/o per a fer demandes, acceptar o rebutjar propostes que se li fan.

ÀMBIT LÈXIC-SEMÀNTIC

El seu llenguatge intern sembla força estructurat. Reconeix els signes que se li proposen, els dóna significat i demostra una bona integració dels signes apresos. S'ha intentat anar ampliant el coneixement de la llengua de signes per tal de tenir més recursos per a expressar-se.

ÀMBIT FONÈTIC-FONOLÒGIC

En Gerard produeix alguns sons, però encara li'n falten molts per explorar i descobrir. Repeteix contínuament mama com una cançoneta tranquil·litzadora quan està alterat i en moviment. Amb ell s'ha treballat el conèixer, a poc a poc, diferents sons per realitzar-los i, alhora, potenciant l'ús i la comprensió del llenguatge oral.

2.- Competència artística i cultural.

Hem treballat el desenvolupament d'aquesta competència amb les activitats de música, plàstica, fang, la participació en festes, anant al teatre, al cinema, a Girona temps de flors...

En Gerard també ha evolucionat positivament en aquest aspecte, especialment durant el tercer trimestre.

Així, pot estar content i relaxat mentre experimenta amb diferents materials i textures en les estones de plàstica i fang, mostrant-se encuriolit amb les propostes que li plantegem i tenint iniciatives pròpies per experimentar amb els materials que té al seu abast.

L'activitat de música s'ha portat a terme els dimecres de 11:30 a 12:15 hores en un grup format per dos alumnes. L'objectiu principal de les sessions de música ha estat establir unes rutines i hàbits com el saber estar assentat, el saber escoltar, saber esperar el torn, saber compartir... Tot això es realitza a través del treball de les cançons : cançó de l' hola i cançó d' "És l'hora de fer música" per tal de poder estar en bona predisposició davant de les propostes específicament musicals que se'ls ofereix.

El treball s'ha centrat en cançons que estaven relacionades amb el projecte d'enguany (El mar) i també festes, estacions de l'any i el cos humà . El treball es fa a nivell molt sensorial, intentant que els alumnes puguin vivenciar la música amb el propi cos, és a dir, experimentar les sensacions que la música (cançons, instruments, objectes sonors, audicions...) els produeix.

Valorem positivament l'esforç d'en Gerard en la realització de l'activitat de música. El fet de realitzar l'activitat amb un grup reduït i amb una atenció individualitzada per part dels adults, l'ha ajudat a canalitzar i contenir la seva activitat motora i ha pogut restar assentat a la cadira més estona i mantenir l'atenció. En aquesta activitat estava content, amb un somriure i participava quan se li demanava.

Li ha agradat molt la cançó que hem treballat del cos humà "Perquè tenim les dues mans", imitava els gestos que l'adult li feia (es tocava el cap quan deia cap, picava de peus quan tocava...) . La cançó l'hem seqüenciat amb imatges SPC i imatges reals i això l'ha ajudat a estructurar-se i adquirir més seguretat.

Pel que fa a les sortides, ha pogut estar més tranquil i relaxat. Els espais on hi ha molta gent, on passen coses que encara no li acaben d'interessar (el cinema, per exemple) li generen força nerviosisme. De tota manera, hi ha pogut estar més estona que altres cursos, quiet i sense neguitejar-se.

3.- Tractament de la informació i competència digital.

Aquest curs, hem introduït l'ús de la pantalla digital enlloc dels ordinadors. En Gerard, en un primer moment es va limitar a observar què era la pantalla, sense participar-hi gaire. Al final de curs, s'hi acostava per dibuixar-hi tot sovint.

Encara no li interessa, però, és treballar amb els jocs informàtics.

4.- Competència matemàtica.

Les activitats de rutines, les fitxes de matemàtiques i algunes del projecte, els jocs de construccions i encaixos contribueixen al seu desenvolupament. Quan treballem el calendari, quan comptem, quan ordenem i classifiquem... estem fent matemàtiques.

En Gerard ha "descobert" el calendari durant el tercer trimestre. Cada dia, de manera autònoma, agafa un retolador i guixa el calendari, imitant allò que hem estat fent al llarg del curs: cada dia, amb un retolador, hem de fer una creu al número del dia que som. Encara no li interessen, però, els conceptes matemàtics més clàssics (números, quantitats, mides...).

5.- Competència d'aprendre a aprendre.

A l'escola, treballem diàriament aquesta competència amb les intervencions educatives i terapèutiques que portem a terme els diferents professionals, intentant que puguin aprendre de i amb els altres, per anar aprenent de manera autònoma i siguin capaços de continuar aprenent de manera eficaç d'acord amb les seves necessitats. Procurem donar-los pautes

perquè puguin adquirir autocontrol de les seves capacitats intel·lectuals, físiques i emocionals, així com oferir les estratègies perquè puguin aplicar el saber, el saber fer, saber estar i ser en diferents situacions i contextos.

En Gerard cada dia pot estar més atent a allò que passa al voltant, a allò que fem els adults i els companys i, de manera molt discreta, comença a imitar algun comportament. Així, pot baixar del gronxador i anar cap a la porta de la secció quan veu que alguns companys ho fan; pot demanar treballar quan els companys de la classe ho estan fent; pot ajudar a recollir un company...

També volem destacar que, al llarg d'aquest curs, hem vist una evolució positiva pel que fa a la gestió de les seves emocions. No és estrany que quan està més neguitós, quan alguna cosa li fa mal, quan necessita ajuda de l'adult per tranquil·litzar-se, s'hi acostï i li demani una abraçada, un petó i, fins i tot, s'hi assegui a la falda una estona.

6.- Competència d'autonomia i iniciativa personal.

Està vinculada al desenvolupament i a l'afirmació de la identitat personal. En un clima de confiança i seguretat, acollidor però establint límits, treballem a partir dels hàbits i rutines, del treball del coneixement d'un mateix i les possibilitats del seu cos, a través d'expressar necessitats bàsiques, sentiments i emocions, de responsabilitzar-se de les tasques encomanades, de fer eleccions, resoldre problemes de la vida quotidiana, ser conscients de les normes del grup, tenir consciència dels perills i calcular riscos en les activitats a realitzar, sobretot aquelles que realitzem fora de l'escola.

Valorem molt positivament l'evolució d'en Gerard en aquest aspecte del seu desenvolupament.

Aquest curs, ha assolit fites importants, n'ha consolidat d'altres i està començant el camí per assolir-ne de noves.

Està fent molts esforços per créixer i fer-se gran, fa passos de gegant amb algun retrocès que li serveix per consolidar allò que està aprenent i poder seguir endavant.

Està millorant molt en la seva consciència corporal, en les possibilitats del seu cos i en el seu domini. Pot preveure certs riscos en activitats i situacions conegudes i evitar-los.

És molt més autònom en molts aspectes del seu desenvolupament: pot vestir-se i desvestir-se sol, busca la manera d'aconseguir allò que vol aplicant recursos propis o que ha vist en alguns dels seus companys (enfilant-se a una cadira, obrint armaris, calaixos, bosses...) pot demanar ajuda quan realment la necessita (ja no ho fa quan no li cal), pot fer petits desplaçaments per l'escola tot sol sense marxar corrents, li agrada molt fer petits encàrrecs, pot esperar una estona tranquil·lament a que arribi, per exemple, l'autobús o el carro del menjar, pot anar assegut, quiet i content a l'autobús públic...

Podem dir el mateix pel que fa als hàbits d'higiene personal: Vol rentar-se les mans quan s'adona que va brut, vol canviar-se de roba si va moll i, normalment, quan se li escapa el pipi o la caca, hi ha una causa al darrere: més temps sense tenir un lavabo a l'abast, nervis, situacions desconegudes...

7-Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

A l'escola, la treballem promovent el contacte amb diferents objectes i estris, realitzant activitats en diferents contextos i situacions, amb les sortides i l'ús de serveis (transport, supermercat, botigues, bars, mercat,...), a l'aula de psicomotricitat, i a través de l'observació, la manipulació, l'experimentació dels elements que conformen el nostre entorn. També pretenem desenvolupar actituds de responsabilitat envers un mateix i els altres tot practicant hàbits de vida saludables (alimentació, higiene).

En Gerard, cada cop més, es mostra més encuriosit pel món que l'envolta, pot afrontar els nous reptes que li anem proposant amb més seguretat i confiança, i va assolint alguns dels objectius que ens anem proposant.

Mostra curiositat pels diferents experiments amb materials de l'entorn que li proposem (sorra, castanyes, fruites i fruits secs, fulles...), pot manipular-los amb les seves mans i amb

els estris que li oferim... Cal dir que, encara, el seu temps d'atenció és força curt, però pot anar i tornar varies vegades.

Pel que fa a l'ús dels espais públics, també està fent molts esforços per seguir els models que li donem i respectar les normes de convivència dels mateixos. Pot estar tranquil·lament assegut en un bar fent el toc, o al costat de qualsevol persona en un autobús públic, pot anar al súper o al mercat sense agafar res i tocant molt poques coses...

Referent als hàbits saludables, però, encara ha de millorar alguns aspectes: menja molt ràpid, gairebé sense mastegar, no regula gaire la quantitat que pot menjar. Necessita, encara, l'acompanyament de l'adult per anar-li marcant el ritme.

Us adjunto l'informe de psicomotricitat:

En general es mostra content i actiu dins l'aula de psico. És més capaç d'esperar-se i de fixar l'atenció en una tasca determinada, encara que necessita sovint que l'adult l'ajudi a organitzar-se i a regular la seva impulsivitat. És força àgil, tot i que encara ha de seguir desenvolupant les habilitats d'equilibri i coordinació per adquirir més seguretat en el control del seu cos.

Li costa mantenir una constant en la pràctica dels aprenentatges motrius. Tot i això, ha pogut exercitar-se i ha augmentat el seu interès per millorar i aconseguir superar-se.

En la relació amb l'adult expressa les seves emocions, sobretot quan li agrada alguna cosa que se li proposa fer. Actualment, està més receptiu i pot tolerar una mica més les frustracions.

Participa molt més en els jocs d'intercanvi, en els jocs amb la pilota, passar-nos la pilota, llançar-la amb certa direccionalitat, fer punteries, encistellar dins el cercle...

Està aprenent a compartir amb l'adult les estones de joc comú, en els jocs senzills l'ajudem a canalitzar la seva activitat cap a jocs amb caire més de relació per tal de que interactui compartint a més de l'adult amb l'altre company del grup.

8- Competència social i ciutadana.

A l'escola, la treballem a través de la interacció amb els altres, tot aprenent les normes que presideixen el grup i a comportar-se de forma convencionalment correcta a cada situació i en diferents contextos (aula, escola, espais públics, carrer...).

Valorem molt positivament els avenços d'en Gerard en aquest punt. Cada cop més, pot buscar, acceptar i gaudir de la relació amb els companys i amb els adults, té molt clares les normes de l'aula i mira de respectar-les, pot comportar-se força adequadament en els espais públics, estant atent a les nostres demandes i seguint les nostres indicacions.

ORIENTACIONS DE PROGRÉS, ORIENTACIONS I RECOMANACIONS PER L'ESTIU

Creiem que en Gerard està en un bon moment, en què gaudeix i aprèn de les nostres propostes. Per tant, l'estiu us ha de poder proporcionar moltes situacions per seguir oferint-li activitats i propostes atractives que l'ajudin a seguir creixent.

No dubteu en viure i experimentar plegats tot allò que se us acudeixi: actes a l'aire lliure, festes majors, dies de platja o de muntanya, activitats diverses... Però no deixeu de tenir un espai d'independència, un espai on en Gerard realitzi activitats que us permetin disfrutar de moments especials per l'Oriol, per la Patricia i per vosaltres mateixos.

Senzillament, disfruteu de l'estiu, que tots plegats us l'heu ben guanyat!!!!

ANNEX IX: Transcripció entrevista oberta Albert Marquès (E5)

En Gerard el vam conèixer quan tenia vuit anys a Font de l'Abella fent teràpia i vam veure, les professores em van dir que quan estava amb el gos doncs, estava molt més tranquil, i vam començar fent algun passeig, que no es deixava anar de la corretja, anàvem als gronxadors, que és una de les coses que més li agrada, ...

No es deixava anar de la corretja?

No, al principi no treballàvem amb anclatge sinó que treballàvem només amb la corretja. No la deixava anar, estava més concentrat, i els hi vam comunicar a les professores, i elles els hi van explicar als seus pares. Llavors els pares es van posar en contacte amb nosaltres i bueno, els vam explicar que hi havia la possibilitat de fer un gos d'assistència per Autisme.

Quan es va acabar el curs escolar, vam deixar passar l'estiu i vam començar amb les sessions al setembre.

Però va començar com a objectiu de gos d'assistència o com a teràpia?

No, no. Vam començar directament amb objectiu de gos d'assistència. Vam començar amb objectiu de teràpia, perquè al cole fèiem teràpia i després fèiem gos d'assistència única i exclusivament, però al cole seguíem fent teràpia.

Normalment amb tres mesos de treball un cop a la setmana, quatre mesos, se sol aconseguir resultats, amb en Gerard van ser dos cops la setmana durant sis mesos perquè hi havia molta feina perquè era agressiu amb el gos, hi havia les fugues al carrer, feia molts estereotipes, costava molt que es quedés assegut als llocs, (...) però bueno, vam començar amb resultats increïbles, que és el que sol passar sempre i després solen baixar, i això és el que va costar acostumar-lo.

Però com que són una família que fan moltes coses i que es volien assegurar que tot sortís molt bé doncs perquè són molt trampats, vam poder fer moltes hores i vam començar a treballar a llocs més difícils com per exemple a l'Espai Gironès, que és un lloc on van molt i és un lloc on el nen està molt tranquil perquè al final sempre es va a menjar al Mc Donal's. Llavors la nostra missió va ser no passar pel Mc Donal's, és a dir, passar per davant del Mc Donal's sense parar-hi, i aquí vam tenir un rebot pel terra, enmig del l'espai gironès, picant a tothom, picant al gos, i llavors vam fer moltes sessions seguides, cinc sessions ben bones a l'Espai Gironès fins que vam passar per davant del Mc Donal's, vam aconseguir acostar-nos. I en el Mc Donal's va ser on vam començar a treballar doncs que el nen estigués tranquil a la taula amb el gos a sota.

Perquè estava en un lloc que estava bé...

Era el primer restaurant on podíem anar. Després vam començar a sortir per Girona i a prendre cafè als bars, i després va venir la feina més difícil que ja va ser que, a partir d'aquí, vam fer venir als pares a portar el maneig del gos. I se'n sortien molt bé, se'n sortien molt bé.

I després vam fer l'altre part del treball que era que el gos es quedés a casa, un dia a la setmana, després, dos dies a la setmana, després tres dies a la setmana, l'adaptació del procés del gos. I així res, fins a vuit mesos va ser la feina i es va entregar el gos. I el gos està funcionant molt bé.

A partir d'aquí, li vam plantejar als pares: "el nen ja té el seu gos d'assistència, vull dir, ja està". "no no, ostres, però és que treballa molt bé, tal tal" (referint-se als pares), i ells estaven molt interessats en l'SPC perquè en el col·legi no n'havia après cap amb vuit anys, en vuit anys també és injust començar ara el sistema pictogràfic de comunicació. Clar en tres anys no poden aprendre'l, però dels cinc fins als nou anys no n'havia après cap i vam començar a treballar.

Portem amb el sistema des del setembre (2012), clar ara portarem des de setembre, octubre, novembre, desembre, gener... sí, sis mesos treballant-hi, i ja n'identifica, tu ho sabràs millor que jo però, uns quants, cinc, sis,... i no és tan la dificultat que hi ha, aviam, és difícil que ell aprengui a dir, vale, aquest SPC és pilota, doncs pilota, tal tal, ... el difícil és que ell ho busqui. O sigui una cosa és que ell relacioni "això és això", l'altre és que digui "vale, em vull comunicar i si vull fer-ho, sé que haig de fer servir això, haig d'obrir la pàgina i marcar el que vull fer".

Clar, els pares el que no fan tampoc és obrir-li i... clar, és pot treballar des de que ells l'obrin i li diguin, "què vols fer ara?", però lo guay és que se li pugui dir en algun moment quan estigui nerviós: "Què Gerard?" i que ell marqui el que vulgui. I s'està treballant a partir d'aquest.

Amb en Gerard treballem així i amb ell em sembla que treballarem molt anys perquè quan tinguem una cosa superada anirem a per la següent.

O sigui, quan vau començar al setembre ell no sabia res de l'SPC?

Zero, cap. Ni el de menjar per ell, que és el que més se sap.

ANNEX X: Fotografies i gravacions d'algunes sessions (CD) ¹

Per diferents motius personals, a les sessions 2 i 5 no es van poder realitzar gravacions ni fotografies.

¹ Vegeu l'altre carpeta penjada en format "zip". Fotografies i vídeos de les sessions.

ANNEX XI: Registre de les observacions descriptives.

Nº SESSIÓ	1
DIA, LLOC I HORA	17 gener 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Seguir treballant amb les accions del SPC: petó, donar menjar al gos, donar menjar per en Gerard. - Començar a ensenyar l'acció "acariciar al gos". - Començar a fer les sessions al carrer.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>Aquest cop la sessió no es realitzava dintre el centre, sinó que a fora al carrer, als voltants. L'infant ja porta un cert control d'algunes de les accions del SPC, però a dintre de les instal·lacions del centre, per tant, s'ha de començar a treballar fora al carrer. El nen ha d'aprendre a treballar i concentrar-se amb possibles distraccions, ja sigui un cotxe, altre gent, etc.</p> <p>La sessió ha consistit en anar a passejar amb el nen i el gos i de sobte, parar i dir-li que realitzi les accions amb el gos a partir del SPC, i d'aquesta manera, observar si es concentra correctament o no.</p> <p>El passeig ha durat uns tres quarts d'hora al carrer, als voltants del centre on hi ha sorolls i gent passejant, però això no ha estat gaire impediment perquè l'infant treballés bastant correctament concentrat. Ha tingut petites distraccions d'un nen autista, però treballant molt bé i amb gran concentració.</p> <p>El petit problema ha sorgit a l'hora d'ensenyar-li la nova acció a partir del SPC, la d'acariciar. En un principi, el terapeuta l'ha ajudat, però quan ho ha fet ell per primer cop, li ha fet una estirada d'orella al gos.</p> <p>Quan ha acabat el passeig pel carrer, hem tornat cap al centre a realitzar un parell de jocs de concentració amb boles i peces per finalitzar la sessió. Aquí manté un nivell de concentració molt elevat.</p>
OBSERVACIONS A ANALITZAR	<p>En general, ha portat molt bé el seguiment, amb el gos té un gran vincle i això fa que treballi molt millor amb ell. Li encanta fer-li petons i ho marca bé amb l'SPC. El terapeuta diu que ha estat un dels dies millors, comptant que avui ha sigut el dia que li han instal·lat un nou aparell per la sordesa, aspecte positiu a valorar.</p> <p>Un altre aspecte a destacar ha sigut el moment en què ha estirat l'orella al gos. En aquests moments s'ha de tenir molta cura, per un costat, perquè aprengui que això no es pot fer, ja que li fa mal al gos, i per l'altre, per garantir la seguretat bàsica del gos. El que ha sigut positiu és que només li ha estirat un cop, això vol dir que segurament se n'ha adonat, durant un moment, que no ho ha fet bé. El que s'ha volgut reforçar molt és que el nen sàpiga diferenciar entre les accions de menjar ell i menjar pel gos. Són dues accions que poden produir confusions degut al terme "menjar", però en un principi, ho ha dut molt correctament.</p>

Comentario [A1]: Millorar el nivell de concentració.

Comentario [A2]: Respecte de les normes cap al gos.

Comentario [A3]: Mantenir el vincle i atenció cap al gos.

Comentario [A4]: Comunicació no verbal.

NÚMERO DE SESSIÓ	2
DIA, LLOC I HORA	24 gener 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Seguir treballant els pictogrames de “petó, menjar pel gos, menjar per en Gerard”. - Treballar amb més profunditat el pictograma “Acariciar” sense que li faci mal al gos. - Treballar els pictogrames seleccionats al carrer. - Augmentar el nivell de concentració i d’empatia del nen cap al gos.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>La sessió ha començat bastant bé. Hem sortit al carrer i en Gerard ha fet bé, el primer cop que hem parat, tots els pictogrames que el terapeuta li ha dit que fes. Però no ha durat gaire estona, ja que a la segona parada la cosa s’ha posat més seria.</p> <p>El nen no ha fet cas del que li ha dit el terapeuta, i sense quasi bé donar-nos compte, s’ha ajupit i ha agafat de la pota al gos, on aquest ha cridat de dolor. En el moment que ha passat això, el terapeuta ha “desenganxat” (treure el cinturó) el nen del gos i jo m’he endut aquest. El terapeuta li ha cridat l’atenció a en Gerard, ja que aquesta acció no s’ha de tornar a repetir. Quan hem tornat a enganxar el gos al nen, hem intentat tornar a la sessió, fent que el nen li donés un petó al gos. Però no ha durat gaire això, ja que al següent intent de treballar amb l’SPC, el nen li ha tirat de les orelles al gos, i aquest ha tornat a xisclar. El terapeuta ha decidit tornar al centre, ja que ha vist que no podíem seguir treballant al carrer. Allà, hem pensat que la cosa milloraria, però el nen seguia amb la mateixa rutina, sobretot quan havia de portar a la pràctica el pictograma de “acariciar”.</p> <p>Finalment, el terapeuta ha decidit fer una contenció al nen, ja que només ha fet que riure en cada moment que se l’ha renyat, així d’aquesta manera s’ha intentat que el nen gastés les energies i pogués estar més tranquil, però la sessió ha acabat així, amb una contenció física i sense que en Gerard s’hagi tranquil·litzat molt.</p>
OBSERVACIONS A ANALITZAR	Un dels aspectes més rellevants per reflexionar és el fet que aquesta ha estat la pitjor sessió des de que en Gerard va començar a fer teràpies al centre. Realment no hi ha cap raó, no sabem que ha pogut passar, si és que l’infant no li agrada treballar i per això es frustra o si realment li està sortint una mica d’agressivitat cap al gos. A partir d’ara haurem de vigilar amb les pròximes sessions i que no torni a passar això.

Comentario [A5]: Comunicació no verbal.

Comentario [A6]: Respecte de les normes cap al gos.

NÚMERO DE SESSIÓ	3
DIA, LLOC I HORA	31 gener 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Repassar a fons els pictogrames de “petó”, “menjar per en Gerard” i “menjar pel gos”. - Intentar tornar a treballar al carrer. - Tornar a començar amb el pictograma de “acariciar”. - Evitar que el nen sigui agressiu amb el gos.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>Degut a la sessió de la setmana passada, aquesta ha començat una mica des de zero, és a dir, l’hem començat a dintre el centre i tornant a repassar les sessions primeres. El terapeuta ha fet això per tenir una certa prudència cap al gos, és a dir, el fet d’estar al centre, es poden controlar més les reaccions sobtades que pugui tenir l’infant.</p> <p>Durant el primer quart d’hora hem estat al centre repassant els primers pictogrames nombrats, ha anat bastant bé, perquè el nen feia les accions bé i en cap moment ha tingut la intenció de fer-li mal al gos. Això sí, amb petites distraccions normals de l’Autisme.</p> <p>Com que hem vist que anava bé la cosa, hem anat al carrer. Allà, com és normal, hi ha altres distraccions i l’important és que el nen treballi amb concentració davant de possibles sorolls. Hem parat dos cops per treballar els pictogrames, però a la tercera no ha anat tot com esperàvem. El terapeuta ha decidit tornar a intentar treballar el pictograma “acariciar” i aquí ha sigut la sorpresa. El nen ha estirat de l’orella al gos. De seguida m’he endut el gos perquè en Gerard se n’adonés que això no està bé i el terapeuta li ha cridat l’atenció. La resta de la sessió ha anat bastant bé en relació al contacte visual del nen cap al gos i també amb les conductes estereotipades, ja que no n’ha mostrat cap. Però no s’ha concentrat gaire per fer de manera correcta els pictogrames.</p>
OBSERVACIONS ANALITZAR	<p>A El fet que en Gerard hagi fet això, pot fer pensar en un principi que el pictograma “acariciar” el confongui, perquè ell no és realment conscient de que li fa mal al gos quan li estira la orella. No obstant, és per reflexionar que no només li estira les orelles o les potes a l’hora de portar a l’acció aquest pictograma, sinó que també ho ha fet a mitja sessió, sense cap tipus de raó i en qualsevol moment. Això vol dir que no relaciona “acariciar” amb una estirada d’orella. Igualment, són elements per analitzar en les següents sessions, ja que això no pot seguir així, tant pel benestar del gos com pel treball que es fa amb en Gerard. No obstant, en tot moment manté un bon contacte visual, tant amb el terapeuta com amb el gos.</p>

Comentario [A7]: Comunicació no verbal

Comentario [A8]: Respecte de normes cap al gos.

Comentario [A9]: Millorar el nivell de concentració.

Comentario [A10]: Mantenir contacte visual amb el gos i el terapeuta

Comentario [A11]: Reducció conductes estereotipades.

NÚMERO DE SESSIÓ	4
DIA, LLOC I HORA	7 de febrer 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Introduir el nou model SPC per enganxar al collar del gos. - Aprendre a girar les pàgines del SPC - Evitar que l' infant agredexi al gos. - Aprendre un nou pictograma, el de "raspallar".
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>La sessió d'avui ha anat d'allò més bé. En Gerard, quan ha entrat, estava ben tranquil, i semblava que amb ganes de treballar. Però avui hi hem introduït un nou canvi, i és que l'SPC que sempre hem utilitzat s'ha canviat per un de més petit, on només s'hi pot posar un pictograma per pàgina. Per tant, se li ha hagut d'ensenyar al nen a girar les pàgines pe trobar el pictograma desitjat en cada moment.</p> <p>En un principi s'han repassat els pictogrames que ja es van treballar en sessions anterior, i els ha fet tots bastant correctament. Però aquest cop s'ha introduït el de "raspallar". En Gerard ho ha entès a la segona, ja que ja raspallava dos cops seguits ell sol, un èxit. L'únic que li ha faltat és acabar de relacionar bé el pictograma amb el fet d'agafar el raspall. Però ho feia molt concentrat i pendent de la tasca.</p> <p>Tal com he dit abans, un dels punts importants de la sessió d'avui també ha sigut que aprengui a girar les pàgines ell sol quan no trobi el pictograma que vol. Això és per reflexionar, ja que agafava el primer pictograma que veia, encara que no fos el que volia.</p> <p>En relació al tema de l'agressivitat cap al gos, ha estat molt millor, ja que no ho ha fet en cap moment, i només ha fet un petit intent d'estirar-li la orela.</p> <p>En general i sorprenentment, ha sigut de les millors sessions que ha tingut en Gerard amb l'SPC. Ha estat molt atent i concentrat, encara que estava una mica cansat. Tota l'estona mirava l' SPC i al terapeuta per saber què havia de fer, mentre que, de tant en tant, també es quedava mirant al gos.</p>
OBSERVACIONS ANALITZAR	<p>A Entre exercici i exercici amb els pictogrames, hem parat un parell de cops per realitzar jocs de concentració, ja que, d'aquesta, el nen s'ha distret i no se li feia la feina tant pesada, i aquests el fan concentrar.</p> <p>Durant aquesta sessió no s'ha anat al carrer pel motiu de la introducció del nou SPC, primer es vol fer sense estímuls i llavors amb estímuls externs que hi ha pel carrer.</p> <p>En relació als moviments estereotipats, no n'ha fet ni un en cap moment. És un dels aspectes que té més millorats des de que té el gos d'assistència.</p>

Comentario [A12]: Millora de la comunicació no verbal.

Comentario [A13]: Augment del nivell de concentració.

Comentario [A14]: Respecte de les normes cap al gos.

Comentario [A15]: Mantenir el contacte visual amb el gos i el terapeuta.

Comentario [A16]: Reducció moviments estereotipats.

NÚMERO DE SESSIÓ	5
DIA, LLOC I HORA	14 febrer 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Aprendre que el nen giri les pàgines del SPC petit per buscar el pictograma que vol. - Seguir la sessió sense agredir al gos. - Sortir al carrer a seguir la sessió si en Gerard realitza algunes de les accions dels pictogrames sense errors.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>Un cop ha arribat en Gerard, hem notat que estava molt content i emocionat, i això ha fet que, al principi de la sessió, durant el primer quart d'hora, l'infant estigui nerviós i amb falta de concentració. Però per sort s'ha calmat ràpid. La sessió ha començat a una de les sales del centre, i repetint les accions de petó, menjar i raspallar. Aquesta va ser la última que li vam ensenyar la setmana passada i per tant, ha estat de les primeres a repassar avui, per veure si recordava bé. La veritat és sí, a la primera que li hem dit ha fet l'acció de raspallar un cop. Seguidament se li ha fet fer l'acció de "petó" i "menjar", i també les ha fet bé. L'únic és que, com he dit abans, al estar tant content estava més nerviós, i per tant, menys concentrat en el que havia de fer. I per això li havíem de repetir dos o tres cops que fes una acció, però finalment l'acabava fent.</p> <p>Al carrer la cosa ha seguit igual, no ha fet cap intent d'agredir al gos ni estirar la orella. No obstant, al carrer també estava desconcentrat, degut als diferents estímuls que hi poden sorgir, ja sigui gent, altres nens, sorolls, etc; però això no ha estat obstacle gros perquè en Gerard segueixi amb el seu treball. Li ha donat menjar al gos i l'ha raspallat molt bé (fins a tres cops seguits), entre varis petons que li feia a en Còmic (el gos). Un cop hem tornat al centre, quan faltava un quart d'hora, hem seguit un parell de cops a fer una altre acció, i acabar-la, ja que en Gerard no parava de badallar per cansament.</p>
OBSERVACIONS A ANALITZAR	<p>En aquesta sessió hem preferit no practicar l'acció de "acariciar", ja que és amb la que més probablement li estiri alguna orella a el gos.</p> <p>Tot i això, en Gerard no ha fet cap moviment estereotipat amb el cap, que és dels que més feia.</p> <p>Els pròxims objectius per a les sessions són que el nen segueixi practicant el saber girar pàgina per buscar l'acció desitjada i que intenti concentrar-se més, ja que si això va bé, en dues o tres sessions se li entregará l' SPC petit als pares perquè li posin al collar del gos.</p>

Comentario [A17]: Augmentar el nivell de concentració.

Comentario [A18]: Millorar la comunicació no verbal.

Comentario [A19]: Respectar les normes cap al gos.

Comentario [A20]: Mantenir el vincle i l'atenció cap al gos.

Comentario [A21]: Reducció dels moviments estereotipats.

Nº DE SESSIÓ	6
DIA, LLOC I HORA	21 febrer 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Seguir treballant el saber girar les pàgines del SPC "petit". - No agredir al gos de teràpia - Treballar correctament al carrer - Concentrar-se en saber triar l'acció que vulgui realitzar l'infant i agafar-ho bé del SPC.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>La sessió d'avui ha anat molt i molt bé. Com sempre, s'ha començat en una de les sales de teràpia, ja que és a dintre el centre i no hi ha distraccions. És la bona manera de començar la sessió i veure una mica com anirà encaminada la resta.</p> <p>Un cop dins, el terapeuta ha començat ja des d'un bon principi a fer que en Gerard obrís ell sol l' SPC per buscar l'acció de "donar menjar al gos". No ho ha fet a la primera, ja que ho ha obert, ha vist que a la primera pàgina no hi era, l'ha girat, i després l'ha agafat. Cal dir també que no ho ha fet amb una rapidesa gran, però sí que ho ha fet al seu ritme, a poc a poc, per així mantenir la concentració i entendre el que fa. Per tant, el terapeuta ha volgut seguir així. Primer li deia ell que busqués una acció per marcar i fer, i després, si ho feia bé, deixava que triés el nen el que volia fer, amb la condició de marcar-ho abans. No les ha fet totes perfectes a la primera, però ha estat tota l'estona a dintre treballant sense fer cap intent d'estirar-li les orelles al gos. No obstant, ha tingut un nivell bastant alt de treball amb l' SPC. Més tard, hem anat al carrer per seguir treballant amb possibles distraccions. Ens hem assegut a un banc i hem anat fent les accions del SPC (petó, raspallar, donar menjar) i aleatòriament, és a dir, un cop triava el nen què volia fer i un altre cop triava el terapeuta.</p> <p>En general, al carrer també ha anat bastant bé, però al haver-hi més distraccions, en algunes ocasions es desconcentrava, però sempre dintre la normalitat, ja que al tenir Autisme, és molt complicat i quasi impossible que estigui una hora de la sessió amb total concentració. Ha treballat bastant bé avui.</p>
OBSERVACIONS ANALITZAR	<p>A L'acció de raspallar cada cop la domina més ell sol. Un cop marca l'acció i se li dóna el raspall, l'agafa directament i raspalla el gos, i en alguna ocasió, ho ha fet des del cap fins a la cua de l'animal.</p> <p>En relació als moviments estereotipats, durant un moment ha mogut el cap uns quants cops seguits.</p> <p>Manté molt bon nivell visual amb en Còmic i també sensorial, ja que el toca molt. Sobretot quan el gos es mou, ja que al nen li crida l'atenció i se'l queda mirant.</p> <p>Quan realitza el joc de posar anelles a la cua del gos, té un nivell de concentració i de vincle amb el gos incloent el contacte visual, amb molta perfecció.</p>

Comentario [A22]: Millora de comunicació no verbal.

Comentario [A23]: Augment de la concentració.

Comentario [A24]: Respecte de les normes cap al gos.

Comentario [A25]: Reducció moviments estereotipats.

Comentario [A26]: Augmentar el contacte visual amb el gos i el terapeuta.

Comentario [A27]: Mantenir el vincle i l'atenció cap al gos.

Nº DE SESSIÓ	7
DIA, LLOC I HORA	28 de febrer 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acabar d'aprendre de manera correcta el girar les pàgines per buscar l'acció desitjada. - Concentrar-se bé en buscar el pictograma que vol, sense pressa.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>Després de les sessions anteriors, l'objectiu principal d'avui era que en Gerard girés les pàgines del SPC ell sol, sense ajuda, amb la intenció de buscar el pictograma que volgués en aquell moment. Durant les altres sessions anteriors, el que feia el terapeuta era ensenyar-li sobretot a no agafar el primer pictograma que veia sense pensar-ho, sinó que havia de girar pàgines per trobar el que volia.</p> <p>Degut al mal temps, la sessió d'avui ha estat a dintre el centre, per tant, a estimular més el tema de girar les pàgines. No obstant, s'han hagut de fer varis jocs de motricitat entre mig perquè el nen no es cansés tant i treballés millor la concentració.</p> <p>L'acció de raspallar ja la comença a dominar. Quan tria la opció, el terapeuta li ensenya un raspall i un tall de menjar, per veure si així sap realment el que ha triat, i sí, la majoria de cops ho agafa bé i a la primera.</p> <p>Tota la sessió ha estat així, uns deu minuts practicant accions de l' SPC (petó i menjar al gos, raspallar i posar les anelles a la cua del gos), i després, durant cinc minuts, fent un joc d'encaixables o semblants.</p> <p>Hi ha un aspecte que ens hem adonat a la sessió i que era probable que passés, i és que el nen comença a memoritzar on estan enganxats els pictogrames amb el velcro, per tant, en algunes ocasions, anava a obrir la pàgina directament i sense mirar el pictograma quasi bé. Per tant, després de complir l'objectiu d'avui de que en Gerard aprengui a girar les pàgines, el del pròxim dia serà que busqui bé el pictograma que vol fer. Per aconseguir-ho, el que es farà serà anar canviant els pictogrames de pàgina, de tal manera que, el nen estarà obligat a fixar-se en la situació d'aquests i marcar-lo correctament.</p>
OBSERVACIONS ANALITZAR	<p>A Un aspecte positiu és que ja no tira de les orelles d'en Còmic, ho ha intentat un cop però no ha fet, cada cop va millorant en aquest aspecte, ja que va ser un punt que el va fer tirar enrere en el procés. Fa unes dues o tres sessions que està més tranquil, al preguntar-li a la mare, és perquè li han tret un dels medicaments que prenia i això ha fet que estigui més relaxat i concentrat. Si les sessions segueixen així de bé i correctes, en una setmana se'ls hi entregarà als pares l'SPC amb el que treballa l'infant al centre, el qual, anirà enganxat al collar d'en Còmic, ja que és amb qui té el vincle més fort.</p> <p>Manté molt bon contacte visual amb el gos, ja que el mira de manera constant.</p>

Comentario [A28]: Augmentat el nivell de concentració.

Comentario [A29]: Millorar la comunicació no verbal.

Comentario [A30]: Respecte de les normes socials cap al gos.

Comentario [A31]: Mantenir el contacte visual amb el gos i el terapeuta.

Nº SESSIÓ	8
DIA, LLOC I HORA	7 de Març 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acabar d'aprendre de manera correcta el girar les pàgines per buscar l'acció desitjada. - Concentrar-se bé en buscar el pictograma que vol, sense pressa.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>Com es pot observar en els objectius establerts, són els mateixos que la sessió anterior, ja que el fet de girar les pàgines encara no està del tot clar. En principi, i tal com es va decidir en la última sessió, avui el que s'havia de fer era anar canviant els pictogrames de pàgina, així, d'aquesta manera, està obligat a fixar-s'hi per triar el pictograma correcte. No obstant, no s'ha pogut portar a terme, ja que en Gerard avui estava una mica nerviós i per tant, més desconcentrat.</p> <p>Hem començat la sessió dintre el centre, en una de les sales, i amb la mateixa metodologia, que triï ell una acció per fer, i després la tria el terapeuta. Des d'un primer moment ja hem vist que no estava concentrat, sinó que estava més dispers, sense fixar-se en el que feia. Així era que, quan el terapeuta li deia que raspallés al gos, agafava el primer pictograma que li venia davant, i potser era el de fer un petó. S'ha intentat durant tota la sessió seguir aquest mateix procés, però el nen estava bastant dispers i no es concentrava en res, per tant, hem estat tres quarts d'hora seguint aquesta rutina. L'últim quart d'hora hem sortit a fora a fer un passeig, ja que li agrada, i potser allà feia més cas assegut en un banc.</p> <p>Un cop asseguts en un banc del carrer, hem seguit el mateix procés. Ha seguit distret, però no tant com a dintre, ja que ha fet un parell de pictogrames a la primera i de manera directa. Això ha estat l'últim quart d'hora de la sessió.</p>
OBSERVACIONS ANALITZAR	<p>A No s'ha pogut dur a terme els canvis de pictogrames a diferents pàgines, ja que el nen no estava atent ni per buscar el pictograma que més sap fer. Per tant, seguirem estimulant el fet que triï bé l'acció que vol fer amb el pictograma determinat.</p> <p>En relació als moviments estereotipats, n'ha fet durant un moment amb el cap. No obstant, al estar desconcentrat, també ha afectat a que no estigués tant pendent del gos.</p> <p>Si tot va de manera correcta i el nen segueix fen una evolució positiva, es té previst donar l'SPC als pares en un mes aproximadament. El nen ja tenia un procés molt favorable, però el fet que agredís al gos va obligar al terapeuta a tirar enrere el procés. A part, el dia d'avui també ha fet que la sessió de la setmana vinent porti a fer els mateixos objectius que la d'avui. És un procés amb alts i baixos, i que l'evolució depèn del nen.</p>

Comentario [A32]: Millorar el nivell de concentració.

Comentario [A33]: Mantenir les habilitats de comunicació no verbal.

Comentario [A34]: Reducció moviments estereotipats.

Comentario [A35]: Mantenir el vincle i l'atenció cap al gos.

Nº SESSIÓ	9
DIA, LLOC I HORA	14 de març 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acabar d'aprendre de manera correcta el girar les pàgines per buscar l'acció desitjada. - Concentrar-se bé en buscar el pictograma que vol, sense pressa.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>La sessió d'avui ha començat de la mateixa manera que la de la setmana passada. En Gerard estava bastant desconcentrat. Per això i també perquè feia fred, hem decidit fer tota la sessió a dintre el centre. Però aquest cop, no aniria tot sobre els SPC, sinó que serien deu minuts de treball, fer un joc, i si ho feia bé, premiar al gos o fer-li un petó mitjançant l' SPC per comunicar-ho. Primer hem intentat tres o quatre cops que fes accions del SPC, però hem vist que no estava gaire atent i feia una mica el que volia. Per tant, hem començat fen uns encaixables, ja que és un joc que li agrada molt i també el manté concentrat i relaxat. Com que l'ha fet bé, triava entre donar menjar o petó, però amb errors, ja que no triava l'acció bé a la primera. No eren errors perquè no ho sabés, sinó per què no està atén. Després de l'encaixable, ens hem assegut al sofà i hem seguit fen algunes accions, com raspallar, acariciar, fer petons al gos, etc. i hem seguit amb la mateixa dinàmica. El que passa és que seguia fent errors que no hauria de fer, com per exemple, quan triava menjar, el terapeuta li donava menjar i raspall, i ell triava per relacionar bé el pictograma amb l'acció. Doncs més d'un cop agafava el raspall, com a símptoma de desconcentració.</p> <p>Després d'estar uns deu minuts així aproximadament, hem fet un joc nou dels encaixables, un que no havia fet mai, que era de posar unes peces per uns forats. La veritat és que aquests jocs fan que es centri moltíssim i que estigui ben tranquil i atén, i alhora, també manté l'atenció en el gos en el moment que li dona menjar com a premi. Com que se l'ha vist així, el terapeuta ha fet passar a l'infant per un tub gegant i així augmentés el grau de diversió. Just després, el terapeuta ha aprofitat per dir-li que li donés menjar al gos, i aquí ha vingut la sorpresa. Per primer cop, el nen ha obert ell sol l'SPC, ha girat les pàgines, i ha anat directament a buscar l'acció a la primera. Després el terapeuta ho ha provat amb el petó, i s'ha repetit. Ha agafat el "petó" a la primera i girant sol les pàgines.</p>
OBSERVACIONS A ANALITZAR	<p>Avui la sessió s'ha acabat deu minuts abans. Quan el nen ha trobat les dues accions al final de la sessió ell sol el terapeuta m'ha preguntat: "seguiries fent SPC?". El millor que s'ha pogut fer és parar la sessió deu minuts abans i deixar-la amb un final perfecte. D'aquesta manera, el nen no entra en estat de frustració, ja que per un infant amb Autisme, el temps aproximat i bo de treball amb SPC és d'uns 15 minuts aprox.</p> <p>És important tenir en compte quan fa el joc de les anelles amb el gos, ja que arriba a un nivell d'atenció cap al gos i concentració molt alt.</p>

Comentario [A36]: Mantener el nivell de concentració.

Comentario [A37]: Mantener habilitats de comunicació no verbal.

Comentario [A38]: Mantener el vincle i l'atenció cap al gos.

Nº SESSIÓ	10
DIA, LLOC I HORA	21 de març 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acabar d'aprendre de manera correcta el girar les pàgines per buscar l'acció desitjada. - Concentrar-se bé en buscar el pictograma que vol, sense pressa. - Agafar el pictograma correcte a la primera, sense intentar equivocar-se.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>Avui era l'aniversari d'en Gerard. Ha vingut molt content de l'escola, i a la vegada, una mica cansat per la festa que li han fet. Com que feia molt bon temps, avui sí que s'ha decidit d'anar a fora el carrer a fer un passeig si la sessió anava bé. Hem començat com sempre, al centre i repassant sobretot els pictogrames de petó, menjar i raspallar. Ha començat la sessió mitjanament bé. Amb els típics moments de desconcentració però de mica en mica anava fent. En els primers quinze minuts s'han estat repassant aquests, però en cap moment ha agafat un pictograma girant pàgines sol i a la primera. Sempre se li ha hagut de dir, per exemple, si a la pàgina no hi havia el pictograma que buscava: "Si no hi és aquí gira la pàgina". No obstant, els pictogrames que porta amb més control són els de petó i menjar. Hi ha hagut un moment que el terapeuta li ha dit: "Si fas aquest bé a la primera, anirem a fora a fer un passeig". I li ha dit que li donés menjar a en Còmic. Al moment de buscar el pictograma de "menjar", ho ha fet bastant bé, ja que ha girat ell sol les pàgines. Per tant, hem anat a fora al carrer. Allà, hi ha més distraccions, i és on realment és important que el nen pugui concentrar-se, ja que és més difícil. Al carrer, com és normal, s'ha distret més, però també està millor d'ànim, ja que li agrada caminar. Allà ha treballat bastant bé mantinguent l'atenció cap al gos i l' SPC, el que passa que seguia equivocant-se en alguns pictogrames, ja que no ho feia bé a la primera.</p> <p>No obstant, es nota que mica en mica va fent canvis positius i va fent una evolució bona, però molt lenta. Després hem anat al centre, i perquè no es cansés tant, li hem ensenyat un nou pictograma, el de "tirar la pilota a en Còmic". Aquí ens hem sorprès molt, perquè només se li ha dit un cop i ja ha tirat la pilota tres o quatre cops. Li ha agradat, però només se li ha ensenyat a tirar, ja que la pròxima sessió se li ensenyarà a que marqui el pictograma correcte quan se li digui "tirar la pilota". Al ensenyar-li aquest nou pictograma, s'ha estimulat el contacte visual directe amb en Còmic.</p>
OBSERVACIONS A ANALITZAR	<p>Tal com s'ha dit, és molt important treballar bé al carrer, ja que quan se li entregui l'SPC als pares, aquest anirà enganxat al peto del gos. La funció serà que quan, per exemple, en Gerard estigui assegut a una taula a un restaurant, quan vulgui fer alguna cosa amb en Còmic pugui marcar-ho. La funció del SPC va encaminada sobretot a quan són al carrer, ja que és quan en Còmic porta el peto que va enganxat amb una corretja a la cintura del nen, el que s'anomena "l'anclatge" dels gossos d'assistència per infants amb Autisme.</p>

Comentario [A39]: Millorar el nivell de concentració.

Comentario [A40]: Mantenir les habilitats de comunicació no verbal.

Comentario [A41]: Mantenir el vincle i d'atenció cap al gos.

Comentario [A42]: Mantenir contacte visual amb el gos i el terapeuta.

Nº SESSIÓ	11
DIA, LLOC I HORA	4 d'abril 2013, CTAC Girona. 18.00h (una hora)
OBJECTIUS MARCATS PER A LA SESSIÓ	Acabar d'aprendre de manera correcta el girar les pàgines per buscar l'acció desitjada. Concentrar-se bé en buscar el pictograma que vol, sense pressa. Agafar el pictograma correcte a la primera, sense intentar equivocar-se.
DESCRIPCIÓ SESSIÓ	<p>La sessió s'avui ha anat dividida en dues parts. La primera mitja hora hem estat a dintre el centre practicant força l'SPC combinat amb un joc que fa que en Gerard es concentri molt, on s'han de passar unes boles d'un costat a l'altre. Hem començat una mica com ho vam deixar en la última sessió, és a dir, se li deia que busqués una acció i potser no s'hi fixava molt, i quan triava ell si que ho feia una mica millor. El procediment ha estat, passar una bola i feia una acció amb l'SPC, i així successivament. Doncs la sorpresa ha estat que, després de marcar quatre o cinc cops els pictogrames, ha començat a fer-ho molt bé. És a dir, el terapeuta li deia per exemple: "fes-li un petó a en Còmic", el nen ha agafat ell sol l'SPC, la obert, ha girat les pàgines corresponents i ha marcat el pictograma correcte a la primera, fent també bé l'acció posteriorment. No és el primer dia que ho ha fet algun cop així de bé, però si és el primer dia que ho ha fet tants cops bé i de manera tant seguida, ja que no ha estat l'únic cop. Abans de sortir al carrer, ho ha fet més cops sense equivocar-se i perfecte que no pas amb errors. Durant uns instants, a fet moviments estereotipats quan estava assegut.</p> <p>Per tant, com que hem vist que la cosa estava anant molt bé, hem decidit sortir al carrer per aprofitar-ho. I així ha estat, al carrer ha seguit igual de bé. Sí que és veritat que ha tingut les seves distraccions, com pot ser normal en un infant que pateixi el Trastorn de l'Espectre Autista, però la veritat és que estava molt per la feina i ha fet més pictogrames marcats bé a la primera que no pas amb errors.</p> <p>La sessió seguia bé al carrer, i com que li agrada passejar pel carrer, hem anat un moment a la farmàcia a buscar un medicament, i així ell també desconnectava deu minuts del treball amb l'SPC. Després d'això i quan ja quedaven cinc minuts per acabar la sessió, hem anat cap al centre on el nen s'ha trobat molt tranquil esperant a que el vinguessin a buscar els pares.</p>
OBSERVACIONS ANALITZAR	<p>Partint del punt de que s'ha de tenir en compte que la setmana passada no es va fer sessió, ja que en Gerard estava malalt, pensàvem que avui no aniria molt bé, ja que serien quinze dies sense treballar amb el sistema de comunicació. Per això creiem que s'ha de valorar molt positivament la sessió d'avui i que ja s'està a punt d'entregar l'SPC als pares. Es pot dir que ha estat la primera sessió on hi ha hagut el canvi "gran", ja que el nen ha marcat molt bé els pictogrames i molt seguidament sense fallar quasi res, molt concentrat en la feina que feia i també mantenint molt bon contacte visual i vincle amb el gos.</p>

Comentario [A43]:

Comentario [A44]: Mantenir les habilitats de comunicació no verbal.

Comentario [A45]: Reducció dels moviments estereotipats.

Comentario [A46]: Mantenir contacte visual amb el gos i el terapeuta.

Comentario [A47]: Tenir un bon vincle amb el gos i mantenir l'atenció en ell.

ANNEX XII: Quadre de categories de les sessions registrades

CATEGORIES	FRASES EXTRETES DE LES DIFERENTS SESSIONS DE TERÀPIA (OBSERVACIÓ DESCRIPTIVA)
Observar si l'infant manté contacte visual amb el gos i amb el terapeuta.	<ul style="list-style-type: none"> - La resta de la sessió ha anat bastant bé en relació al contacte visual del nen cap al gos (S3)² - En tot moment manté un bon contacte visual, tant amb el terapeuta com amb el gos. (S3) - Tota l'estona mirava l' SPC i al terapeuta per saber què havia de fer, mentre que, de tant en tant, també es quedava mirant al gos. (S4) - Manté molt bon nivell visual amb en Còmic i també sensorial, ja que el toca molt. Sobretot quan el gos es mou, ja que al nen li crida l'atenció i se'l queda mirant. (S6) - Incloent el contacte visual, amb molta perfecció. (S6) - Manté molt bon contacte visual amb el gos, ja que el mira de manera constant. (S7) - Al ensenyar-li aquest nou pictograma, s'ha estimulat el contacte visual directe amb en Còmic. (S10) - Mantenint molt bon contacte visual (S11)
Mantenir habilitats de comunicació no verbal (en aquest cas, aprenentatge de l' SPC).	<ul style="list-style-type: none"> - S'ha volgut reforçar molt és que el nen sàpiga diferenciar entre les accions de menjar ell i menjar pel gos. Són dues accions que poden produir confusions degut al terme "menjar", però en un principi, ho ha dut molt correctament. (S1) - Hem sortit al carrer i en Gerard ha fet bé, el primer cop que hem parat, tots els pictogrames que el terapeuta li ha dit que fes (S2) - Ha anat bastant bé, perquè el nen feia les accions bé (S3) - Però no s'ha concentrat gaire per fer de manera correcta els pictogrames. (S3) - En un principi s'han repassat els pictogrames que ja es van treballar en sessions anterior, i els ha fet tots bastant correctament. Però aquest cop s'ha introduït el de "raspallar". En Gerard ho ha entès a la segona, ja que ja raspallava dos cops seguits ell sol, un èxit (S4) - Li ha donat menjar al gos i l'ha raspallat molt bé (fins a tres cops seguits) (S5) - La veritat és sí, a la primera que li hem dit ha fet l'acció de raspallar un cop. Seguidament se li ha fet fer l'acció de "petó" i "menjar", i també les ha fet bé. (S5)

² S1: Sessió 1, S2: Sessió 2, S3: Sessió 3, ...

	<ul style="list-style-type: none"> - En Gerard obrís ell sol l' SPC per buscar l'acció de "donar menjar al gos". I ho ha fet a la primera, ja que ho ha obert, ha vist que a la primera pàgina no hi era, l'ha girat, i després l'ha agafat (S6). - Ha tingut un nivell bastant alt de treball amb l' SPC. (S6) - L'acció de raspallar cada cop la domina més ell sol. Un cop marca l'acció i se li dóna el raspall, l'agafa directament i raspalla el gos, i en alguna ocasió, ho ha fet des del cap fins a la cua de l'animal. (S6) - L'acció de raspallar ja la comença a dominar. Quan tria la opció, el terapeuta li ensenya un raspall i un tall de menjar, per veure si així sap realment el que ha triat, i sí, la majoria de cops ho agafa bé i a la primera. (S7) - Quan el terapeuta li deia que raspallés al gos, agafava el primer pictograma que li venia davant, i potser era el de fer un petó (S8) - Ja que ha fet un parell de pictogrames a la primera i de manera directa. (S8) - Triava entre donar menjar o petó, però amb errors, ja que no triava l'acció bé a la primera (S9) - Per primer cop, el nen ha obert ell sol l' SPC, ha girat les pàgines, i ha anat directament a buscar l'acció a la primera. Després el terapeuta ho ha provat amb el petó, i s'ha repetit. Ha agafat el "petó" a la primera i girant sol les pàgines. (S9) - En cap moment ha agafat un pictograma girant pàgines sol i a la primera. Sempre se li ha hagut de dir, per exemple, si a la pàgina no hi havia el pictograma que buscava: "Si no hi és aquí gira la pàgina". (S10) - Li hem ensenyat un nou pictograma, el de "tirar la pilota a en Còmic". Aquí ens hem sorprès molt, perquè només se li ha dit un cop i ja ha tirat la pilota tres o quatre cops (S10) - Ha fet més pictogrames marcats bé a la primera que no pas amb errors (S11) - Ja que el nen ha marcat molt bé els pictogrames i molt seguidament sense fallar quasi res (S11) - El nen ha agafat ell sol l' SPC, la obert, ha girat les pàgines corresponents i ha marcat el pictograma correcte a la primera, fent també bé l'acció posteriorment. (S11) - És el primer dia que ho ha fet tants cops bé i de manera tant seguida, ja que no ha estat l'únic cop. Abans de sortir al carrer, ho ha fet més cops sense equivocar-se i perfecte que no pas amb errors. (S11) - Doncs la sorpresa ha estat que, després de marcar quatre o cinc cops els pictogrames, ha començat a fer-ho molt bé (S11)
Respecte de les normes cap al gos (no	<ul style="list-style-type: none"> - El moment en què ha estirat l'orella al gos. En aquests moments s'ha de tenir molta cura, per un costat, perquè aprengui que això no es pot fer, ja que li fa mal al gos, (S1) - L'hora d'ensenyar-li la nova acció a partir del SPC, la d'acariciar. En un principi, el terapeuta l'ha ajudat, però quan ho ha fet ell per primer cop, li ha fet una estirada d'orella al gos. (S1)

<p>picar i respectar la seva integritat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - El nen no ha fet cas del que li ha dit el terapeuta, i sense quasi bé donar-nos compte, s'ha ajupit i ha agafat de la pota al gos, on aquest ha cridat de dolor (S2) - El nen li ha tirat de les orelles al gos, i aquest ha tornat a xisclar (S2) - El nen seguia amb la mateixa rutina, sobretot quan havia de portar a la pràctica el pictograma de "acariciar". (S2) - El terapeuta ha decidit tornar a intentar treballar el pictograma "acariciar" i aquí ha sigut la sorpresa. El nen ha estirat de l'orella al gos. (S3) - En relació al tema de l'agressivitat cap al gos, ha estat molt millor, ja que no ho ha fet en cap moment, i només ha fet un petit intent d'estirar-li la orella (S4) - Al carrer la cosa ha seguit igual, no ha fet cap intent d'agredir al gos ni estirar la orella (S5) - No les ha fet totes perfectes a la primera, però ha estat tota l'estona a dintre treballant sense fer cap intent d'estirar-li les orelles al gos (S6). - Un aspecte positiu és que ja no tira de les orelles d'en Còmic, ho ha intentat un cop però no ha fet, cada cop va millorant en aquest aspecte, ja que va ser un punt que el va fer tirar enrere en el procés. (S7)
<p>Millorar el nivell de concentració.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Parell de jocs de concentració amb boles i peces per finalitzar la sessió. Aquí manté un nivell de concentració molt elevat. (S1) - El passeig ha durat uns tres quarts d'hora al carrer, als voltants del centre on hi ha sorolls i gent passejant, però això no ha estat gaire impediment perquè l'infant treballés bastant correctament concentrat. Ha tingut petites distraccions d'un nen autista, però treballant molt bé i amb gran concentració. (S1) - Amb petites distraccions normals de l'Autisme (S3) - Ho feia molt concentrat i pendent de la tasca (S4) - Això és per reflexionar, ja que agafava el primer pictograma que veia, encara que no fos el que volia. (S4) - Ha sigut de les millors sessions que ha tingut en Gerard amb l'SPC. Ha estat molt atent i concentrat, encara que estava una mica cansat. (S4) - Hem parat un parell de cops per realitzar jocs de concentració, ja que, d'aquesta, el nen s'ha distret i no se li feia la feina tant pesada, i aquests el fan concentrar. (S4) - Un cop ha arribat en Gerard, hem notat que estava molt content i emocionat, i això ha fet que, al principi de la sessió, durant el primer quart d'hora, l'infant estigui nerviós i amb falta de concentració. Però per sort s'ha calmat ràpid. (S5) - Al carrer també estava desconcentrat, degut als diferents estímuls que hi poden sorgir, ja sigui gent, altres nens, sorolls, etc; però això no ha estat obstacle gros perquè en Gerard segueixi amb el seu treball. (S5) - Al estar tant content estava més nerviós, i per tant, menys concentrat en el que havia de fer. (S5) - Ho ha fet al seu ritme, a poc a poc, per així mantenir la concentració i entendre el que fa. (S6) - Al carrer també ha anat bastant bé, però al haver-hi més distraccions, en algunes ocasions es desconcentrava, però sempre dintre la normalitat, ja que al

	<p>tenir Autisme, és molt complicat i quasi impossible que estigui una hora de la sessió amb total concentració (S6).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan realitza el joc de posar anelles a la cua del gos, té un nivell de concentració (S6) - S'han hagut de fer varis jocs de motricitat entre mig perquè el nen no es cansés tant i treballés millor la concentració. (S7) - En algunes ocasions, anava a obrir la pàgina directament i sense mirar el pictograma quasi bé (S7) - Fa unes dues o tres sessions que està més tranquil, al preguntar-li a la mare, és perquè li han tret un dels medicaments que prenia i això ha fet que estigui més relaxat i concentrat (S7) - En Gerard avui estava una mica nerviós i per tant, més desconcentrat. (S8) - No estava concentrat, sinó que estava més dispers, sense fixar-se en el que feia (S8) - El nen estava bastant dispers i no es concentrava en res, (S8) - Però hem vist que no estava gaire atent i feia una mica el que volia. Per tant, hem començat fen uns encaixables, ja que és un joc que li agrada molt i també el manté concentrat i relaxat (S9) - Doncs més d'un cop agafava el raspall, com a símptoma de desconcentració. (S9) - La veritat és que aquests jocs fan que es centri moltíssim i que estigui ben tranquil i atén (S9) - Allà, hi ha més distraccions, i és on realment és important que el nen pugui concentrar-se, ja que és més difícil. Al carrer, com és normal, s'ha distret més, però també està millor d'ànim, ja que li agrada caminar. (S10) - Ha començat la sessió mitjanament bé. Amb els típics moments de desconcentració però de mica en mica anava fent (S10) - Combinat amb un joc que fa que en Gerard es centri molt, on s'han de passar unes boles d'un costat a l'altre. (S10) - Sí que és veritat que ha tingut les seves distraccions, com pot ser normal en un infant que pateixi el Trastorn de l'Espectre Autista (S11)
<p>Reducció conductes estereotipades</p>	<ul style="list-style-type: none"> - També amb les conductes estereotipades, ja que no n'ha mostrat cap. (S3) - En relació als moviments estereotipats, no n'ha fet ni un en cap moment. És un dels aspectes que té més millorats des de que té el gos d'assistència. (S4) - En Gerard no ha fet cap moviment estereotipat amb el cap, que és dels que més feia (S5) - En relació als moviments estereotipats, durant un moment ha mogut el cap uns quants cops seguits. (S6) - En relació als moviments estereotipats, n'ha fet durant un moment amb el cap. (S8) - Durant uns instants, a fet moviments estereotipats quan estava assegut. (S11)
<p>Mantenir el vincle</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Amb el gos té un gran vincle i això fa que treballi molt millor amb ell. Li encanta fer-li petons (S1) - Entre varis petons que li feia a en Còmic (el gos), (S5)

l'atenció cap al gos	<ul style="list-style-type: none">- Vincle amb el gos (S6)- Al estar desconcentrat, també ha afectat a que no estigués tant pendent del gos (S8)- També manté l'atenció en el gos en el moment que li dóna menjar com a premi (S9)- És important tenir en compte quan fa el joc de les anelles amb el gos, ja que arriba a un nivell d'atenció cap al gos i concentració molt alt (S9)- Allà ha treballat bastant bé mantinguent l'atenció cap al gos (S10)- I també un bon vincle amb el gos (S11)
----------------------	--

